

XIV. évfolyam
2017. 1. szám
450 Ft
EUR 2,50

HIT – MAGYARSÁG – ÉRTÉK

Szent Kereszt

ÖKUMENIKUS MAGAZIN

Szent László

H. Csongrády Márta

Teodóz atya

Gyertyaszentelő
Boldogasszony

A Lovagkirály

Nagy Gáspár költő
mellszobrának felavatása

A karácsony hatása
az egész évre

Emelt fővel,
egyenes gerinccel
a Kárpát-
medencében

Történelmi
egyházaiban is
él a nemzet

Élelcélom-
mások
segítése!

Bocsánatkérés
és kiengesztelődés
fontossága

Kudlik Júlia

Csendes szóval hirdetem a
szeretet hatalmát

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSEPÍTÉSBEN VERITAS-LAKÁSOK 2016-BAN

A lakások kedvezményes 5-8 %-os kamatozású hitellel és 30%-os önrésszel megvásárolható!

A XIII. kerületben köztisztviselők részére előleg befizetése nélkül!

XIV. kerület Zászlós utca 34.

Tervezett átadási határidő: 2017. december

8 lakásos társasházban

74nm és 67 nm-es lakások eladók

Garázsok: 3.000.000 Ft/db, Tárolók: 240.000 Ft/nm

XIII. kerület Petneházy utca 66/c.

Beköltözés:
2016

20 lakásos, liftes társasházban

66 nm, 80 nm és 114 nm-es lakások eladók

Garázsok: 2.500.000 Ft/db, Tárolók: 200.000 Ft/nm

A lakás vételárának 50%-áig zuglói lakásokat is beszámítunk!

Kérjük, tekintse meg több mint 1000 lakásból álló referenciánkat!

Érdeklődni lehet: **IRODA: 1142 Budapest Erzsébet Királyné útja 86.**

Nyitva: H-CS: 8-16:30, P: 8-14:30

☎ 383-0829, 383-0983 • www.veritas.hu

VÁSÁROLUNK TELKEKET, HÁZAKAT KÉSZPÉNZÉRT!

Fogászati szakrendelés

Dr. Király Gábor

fogszakorvos

Budapest, XIII. Pannónia u. 5.

(Vigszínház mögött)

- ❖ *Felnőtt- és gyermekfogászat*
- ❖ *Fényre kötő fogszínű tömések*
- ❖ *Porcelán koronák, hidak*
- ❖ *Estétikus fogpótlások minden fajtája*
- ❖ *Ultrahangos fogkö-előváltás*
- ❖ *Szűrővizsgálat, szaktanácsadás*
- ❖ *Különféle implantátumok*

Rendelési idő előzetes bejelentkezés alapján:

Telefon: **06-20-398-1752**

email: dr.kiraly.gabor@fogtudomany.hu

www.fogtudomany.hu

Teljes körű szolgáltatás

rövid határidővel, kedvező áron.
Jelentkezzen be hozzánk egy átfogó,
ingyenes vizsgálatra és tanácsadásra!

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház

2016 december és 2017-es tavaszi programja

2017. március 09. (18.00) – 12 (13.00): Ft. Dr. Gál Péter atya lelki gyakorlata a gyógyulásról: „Jézus gyógyít”

2017. március 24. (18.00) – 26 (13.00). Ft.Dr. Osztie Zoltán atya NAGYBŐJT I lelkiyakorlata

2017. április 13. (18.00) - 16 (13.00). HÜSVÉTI lelkiyakorlat Ft. Hofher József SJ atyával

2017. április 24. (18.00) – 27 (13.00). Ft. Kovács CS. Albert atya lelkiyakorlata: „Az imádság”

2017. május 15. (18.00) – 18 (13.00) Ft. Dr. Jelenits István pliarista atya lelkiyakorlata

2017. június 19. (18.00) – 22 (13.00). Máriás Papi Mozgalom lelkiyakorlata Ft. Solti János SJ atya vezetésével

2017. június 23. (18.00) – 26 (13.00). Ft. Dr. Gál Péter atya lelkiyakorlata: „Jézus szabadít”

2017. június 29. (18.00) – július 02 (13.00). Ft. Ocsovai Grácián ferences atya lelkiyakorlata: „A Fatimai Szűzanya”

**Konferenciák, továbbképzések lebonyolítását is vállaljuk!
Várjuk családok, diák- és kiránduló csoportok jelentkezését is!**

Cím: 2016 Leányfalu, Mórész Zs. u. 141.

Telefon: (+36) 26/383-212, (+36) 30/466-0749

Fax: (+36) 26/383-302

E-mail: szentgellert haz@katolikus.hu

Kapcsolat: (06)-30-466-0749

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin
1148 Budapest,
Nagy Lajos király útja 47/a
Tel/Fax.: 221-1524,
mob: 06-70-244-0240

Lapigazgató:
Horváth János
elnök-vezérigazgató

Alapító-Főszerkesztő: Kuruczleky Ilona

Internet elérés:
<http://www.szentkereszt.hu>
e-mail: szentkereszt@szentkereszt.hu

A szerkesztőség tagjai:

Balázs Lilla, Frigyesy Ágnes, dr. Kis Boáz, dr. Bakos Batu,
Kubányi Andrea, Némethi Andrea, Papp Nóra, Pálffy Mária,
Somogyi György, Szilágyi Ferenc

A lapot kiadja:

A Veritas Invest Zrt.

a Veritas az Eletesetkért Alapítvány
támogatásával

1142 Budapest, Erzsébet királyné útja 86.
Tel: 383-0983, fax: 383-0984

A megjelent hirdetések tartalmáért
a kiadó nem vállal felelősséget.

Terjeszti: HIRKER Rt. (Budapesten)
Lapker Rt. (vidéken)
ISSN 1589-617X

Nyomda:

Premier Őrszentnyomda Kft.
Cím: 1117 Budapest, Budafoki út 64.
Telefon: +36-1 481 9515
E-mail: info@premiernyomda.hu

A főszerkesztő üzenete

Az életben történnek tragédiák

Amikor tragikusan veszít el szülők a gyermeküket, mint a veronai buszbalesetben elhunyt fiatalok esetében is, hogy benn égték, szinte hallani lehetett a jajkiáltásukat, akkor adódnak olyan helyzetek, amelyen sem az orvos, sem a pszichológus nem tud segíteni. Ez egy olyan borzalmas fájdalom, ami egy szülő lelkében lezajlik, amelyet csak az Úr Jézus irgalmával lehet feloldani, ha a hozzátartozó engedi megérinteni a lelkét. Ilyenkor csakis a ke-resztre feszített Jézusra lehet gondolni, aki szintén ilyen hatalmas fájdalmak közepette életét adta értünk. Őrá lehet gondolni, az Ő irgalmában lehet bízni, hogy van élet a földi halál után is. Az elhunyt fiatalok még az életük kezdetén voltak, egy csodálatos jövő várt még rájuk, de hirtelen minden el lett vágva óriási szenvedések közepette. Ez egy olyan nagy fájdalom, amit emberileg nem tudunk feloldani. De tudjuk, ezek a gyerekek a Jóistenhez mentek, mert Isten szeretete őket, vele vannak! Ez a hitünk alapja, mert mindenben, függetlenül attól, hogy milyen vallási környezetbe születték, ott az Úr Jézus. Ez emberi önvád pusztítólag hat a lélekre, miért nem sikerült a gyermekét megmenteni, ezt soha nem fogja megbocsátani önmagának. Erre csakis Krisztus megbocsátó, feloldozó és irgalmas szeretete a válasz, aki megadja a vigaszt a lelki fájdalomra. Idővel a lelki traumák, sebek begyógyulhatnak, ha a szenvedő ember meg tud erősödni a hitében. A pszichológusok nem sokat tudnak segíteni, ha a lelki fájdalom állandósul. Csakis a Jóisten adhat megnyugvást, mert „En vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz bennem, annak örök élete van.” Igéretet kaptunk, hogy dicsőséges testben feltámadunk, és újra találkozni fogunk a szereteteinkkel. Ez a remény adhat a tragédiát elszenvedett emberek erőit, hogy el tudja viselni gyermeke vagy bármely hozzátartozójának az elvesztését. Ehhez szükségünk van az imádságos lelkiületre, a napi kapcsolatra az Istennel. Tudatosítanunk kell, hogy akiket elvesztettünk, ők már az örökkévalóságban vannak, ahová mi is megyünk, csak ők már átmentek a „kapun”. Ez a tudat, ez a várakozás tesz bennünket szabaddá.

Kuruczleky Ilona
főszerkesztő

T a r t a l o m

Eukarisztia 3. rész.....	4. old.
Örökösök tagja, a szeretet örököse.....	5-7. old.
Gyertyaszentelő Boldogasszony – február 2-a.....	8-9. old.
A karácsony hatása az egész évre.....	10-11. old.
Nagy Gáspár költő mellszobrának felavatása.....	12-13. old.
Angela Merkel (szándékos) politikai eltévelyedései.....	14. old.
Szíria: Esély a háborús sérült gyerekeknek.....	15. old.

5-7. old.

22-23. old.

Szíria: Szíria örökre a hazám marad.....	16. old.
Irak: Rettetés az ellenőrző pontnál.....	17. old.
A Lovagkirály.....	18-19. old.
Poszter.....	20-21. old.
A Waigand közösségben a csengők nemcsak karácsonykor szólnak.....	22-23. old.
Életcélok mások segítése!.....	24-25. old.

Ostyahordás – Ostyatörés.....	26-27. old.
Élő hittel, reménnyel Krisztus útján.....	28. old.
Kocsis Fülpő metropolita gondolatai az újjévre.....	29. old.
Református hírek.....	30-31. old.
Történelmi egyházaiban is él a nemzet.....	32. old.

36. old.

24-25. old.

Emelt fővel, egyenes gerinccel a Kárpát-medencében.....	33. old.
A falak köveiből keresztet építettek.....	34-35. old.
Áldást osztó Jézus szobrot szenteltek Pilisszántón.....	35. old.
Elhunyt Olfosson Placid atya.....	36. old.
Gyászmise a veronai buszbaleset áldozatairól.....	37. old.
Megjósolták a várható termést Őpusztaszeren.....	38. old.

Eukarisztia

Jézus szómatikus – szubsztanciális jelenléte 3. rész

A cím jelentése: azonos az áldozati adomány és az áldozat bemutatója. Jézus nemcsak kegyelme révén, hanem testi-lelki mivoltában is jelen van az Eukarisztiában. A XVI. századi újítókkal folytatott vitákban került az érdeklődés középpontjába a jelenlét. Ulrich Zwingli (svájci reformátor, 1484) és követői szerint az eucharisztikus kenyér és bor egyszerű szimbóluma Jézus halálának. Kálvin virtuális jelenlétet vallott. Azaz: a vétel pillanatában Krisztus erejét kapják, akik magukhoz veszik. Luther szerint: reális (valós) a jelenlét, de csak a vétel pillanatában. A trienti zsinat (1545–1563) tanítása szerint: Krisztus a színek alatt valóban (vere), valóságosan (realiter), lényegileg (substantialiter) van jelen.

A Biblia tanítása: Az 1Kor 11,23-26 az utolsó vacsora szentpáli leírása.

„Az Úrtól kaptam ugyanis, amit közöltem veletek: az Úr Jézus elárulásának éjszakáján fogta a kenyeret, hálát adott, megtörte és így szólt: *»Vegyétek és egyétek, ez az én testem, melyet értetek adok. Ezt tegyétek az én emlékezetemre.«*”

Ugyanúgy vacsora után fogta a kelyhet és így szólt: *»Ez a kehely az új szövetség az én véremben. Ezt tegyétek, valahányszor isztok belőle, az én emlékezetemre.«*”

Az ősegyház: kezdetben szeretetlakomával (agapé) egybekötte ünnepelte a megváltást. Az evangéliumi leírások is ragaszkodnak a lényeges mondanivalóhoz. A tradíció mindegyiküknél olyanokra vezethető vissza, akik jelen voltak a vacsorán. Az utolsó vacsora összes leírásaiban olvashatók ezek a jézusi kijelentések: Ez az én testem... Ez az én vérem... Az utolsó vacsorán semmi jele a félreértésnek, zúgolódásnak, elégedetlenségnek. Jézus sem tartja szükségesnek, hogy helyesbítse vagy megmagyarázza szavait. Szent Pál és az evangélisták sem teszik ezt. Az apostol figyelmezteti azokat, akik méltatlanul járulnak az eukarisztikus lakomához – 1Kor 11,27-32 – az ilyenek tulajdon ítéletüket eszik és isszák. Az Úr teste és vére ellen vét az ilyen ember.

Nézzük, hogyan lesz Krisztus jelenlévővé az Eukarisztiában.

A jelenlétvé válás útja az átlényegülés; vagyis az átváltoztatás (transsubstantiatio) történik. Azaz: a kenyér és a bor substantia-ja átalakul Krisztus testének és vérének substantia-jává, ugyanakkor a „látható színek” változatlanul megmaradnak.

A megdicsőült Krisztus idő és tér feletti. De a kenyér és bor, mint időhöz és térhez kötött szentségi jelek, időben és térben jelenítik meg a lakomát, az utolsó vacsorát. Tehát: az Eukarisztiában az élő Krisztus áldozati testével és lelkületével találkozunk. Ez valódi találkozás. Ez a dogmatika tanítása.

Példa: Belgium fővárosában, Brüsszelben virágkiállítást rendeztek. Csodálatosan szép látványban volt részük a látogatóknak. A versenybíráknak nem volt könnyű dolguk. Ők mégis egy közönséges gyűszűvirágot jelöltek első díjra. Igaz csodálatosan szép példány volt. A gyűszűvirág tulajdonosa egy szegény, beteg leánya, akit Dulder Mártának hívtak. Édesanyja mosónő, és egy bérkaszánya pincéjében laktak. A virágot édesanyjától kapta névnapjára. Akkor kis satnya virág volt, de Márta szeretete széppé és erőssé tette. Hogyan? A nap csak nagyon ritkán sütött be Mártikáék lakásába. Amikor azonban az első sugár bekukkantott az ablakon, Mártika azonnal odavitte a virágot. Mindig úgy helyezte el, hogy rá hulljon az életető nap sugara. Mártika gondoskodó szeretete, a napsugár fénye és melege hamarosan érezette hatását. A virág egyre szebb lett, és szépségével nemcsak Mártika szeretetét hálálta meg, hanem az első díjat is megnyerte a brüsszeli virágkiállításon.

A lelkünk is virág, melyet a Jóisten teremtet, és halhatatlan. Ennek is szüksége van napsugárra. A mi lelkünk napja az Úr Jézus Krisztus az Oltárisztenségben. Helyezzük fénysszomjas lelkünket Jézus közelébe. Ha templom felé járunk, nézzünk be néhány percre, Jézus vár ránk, hogy megfürdesse lelkünket szeretetének napsugarában. Még jobb a szentáldozásban szívünkbe fogadni Jézust, lelkünk napját. Aki áldozik, annak a lelkét elárasztja Jézus szívének fénye és melege. A jutalom nem az első díj, hanem a mennyország lesz.

Csodákkal tündöklő Isteni nagy erő, Hatalmad elnyomja értelmemet. De hitem szent fénye, szerelmed törvénye, Megvilágosítja én elmém.

Oltáriszentségre, mennyei kenyérre, Függesztem én szemeimet Óvele táplálom én lelkemet.

Ho 111.

Pálffy Mária

Négy évtizedes újságírói, bemondói, műsorvezetői munkájával érdemelte ki a nézők bizalmát és a Magyar Televízió örökös tagja címet Kudlik Júlia. Noha a tévézéstől visszavonult, tisztelői Szvorák Katalin Kossuth-díjas előadóművésszel rendezett közös fellépésein találkozhatnak vele.

A Magyar Televízióhoz kötődik életének legnagyobb része.

Véletlenül kerültem az intézményhez, a sikertelen felvételit követően egy rokon ajánlott be mindenekelőtt ügyelőnek az ifjúsági osztályra. Végeztem a dolgot: szereztem, lótottam, futottam, irányítottam a vendégeket, szervíroztam a vizet az asztalra. Az Iskolatelevízió indulásánál is számítottak rám. 1964. február 29. nevezetes nap az életemben, egy délelőtti műsorban bemondóként mutatkozhattam be a képernyőn. A munkámat végeztem becsülettel, a politikával nem foglalkoztam. A családomban és a Kossuth Zsuzsa Gimnáziumban szinte burokban éltem. E védett környezetből

kerültem a tévéhez, s olyan szerencsém volt, hogy mindig a munkámra tudtam figyelni. A jól megoldott megbízást már egy másik követte. Soha nem talpaltam, engem találtak meg a feladatok. A ranglétra fokain nagyon sokat tanultam. Olyan művészeket láthattam a stúdióban, mint Mezei Mária, Kiss Manyi, Honthy Hanna, s mindenkitől ellestem valamit.

A televíziózás aranykorában Kudlik Júlia is egyre ismertebbé vált. Ez nem ment a kollegialitás rovására?

A sikeres adás előfeltétele az összetartás volt, így mindenki maximálisan koncentrált a feladatára. Ne feledjük, ekkor még egy televízió volt, és az élő adás dominált. Az egész televíziózást egy szüléshez hasonlíthatom: sokan bábáskodnak a műsor felett, ha valaki hibázik, oda a csoda. Nagyon kevesen voltunk,

Örökösök tagja, a szeretet örököse

és tengernyi feladatot osztottunk. Mindenki mindenkinek segített, s ha valaki beteg lett, csak a másira számíthatott. Ez az összetartó légkör a második program beindulása után még jobban erősödött. A fiatalabbak gyakran bejöttek a stúdióba, és figyelték, hogyan is csinálom. A példa erejével tudtunk rájuk hatni.

Egy ország várta türelmetlenül a Delta vasárnapi adását. A főcím: a korszerű elektronikus zene, a jégmezőn trappoló felfedező és a kitörő vulkán látványa beivódott a nézők emlékezetébe.

A Delta műsor új szín volt az életemben. Ugyan bemondói munkának számított, de már a műsorvezetés határait is feszegette. Az összekötő szöveget mindig megtanultam, így jobban éreztem a kapcsolatot a közönséggel. Ráa-

dásul soha semmit nem ejtettem ki a számon, amit nem értettem. Közeli képben nem lehet hazudni, a néző rögtön meglátja a szememen, ha nem vagyok otthon a témában. Soha nem szégyelltem kérdezni, s ezt méltányolták a kollégáim. Így alapos ismereteket szereztem a lézersugárról, és a csillagvizsgálóban is gyakori vendég voltam.

Később a könnyű műfajban is megmérgettem, a Táncdal fesztiválon Ősz Ferenc humoristával lépett fel.

Az 1967-es Táncdal fesztivál elődöntőjében léphettem ki a színpadra, ekkor tűnt fel Kovács Józsi a Jöjj vissza hozzámm című dalával. Négy évre rá Ősz Ferenczel vezethettem két éven keresztül a népszerű könnyűzenei seregszemlét. A kiváló humorista szinte a számra írta a szöveget, élmény volt vele dolgozni. Ferenc egyben tesztelte is a leírtakat: amin el sem mosolyodtam, azt egyből javította. Volt, hogy az előadás előtt egy órával vehettem csak kézbe a

végső változatot. A rémülettől mindent megjegyez az ember, így fejből, papírnélkül mondtam a humoros, vicces párbeszédet rám eső mondatait. Más zenei műsorban is számítottak rám, a Kodály-énekversenyt Tamási Eszterrel felváltva vezettük, 1973-ban az Aranyrapszód népzenei vetélkedőt közvetíthettem Antal Imrével, később a Röplül, páva következett. Az utóbbit nyerte meg 1981-ben a felvidéki Szvorák Katalin.

A rendszerváltás új feladatokkal is kecsesgött, állatvédőként is megismerheték a nézők.

A rendszerváltás idején alakult meg a Magyar Televízió belüli Horvát János vezetésével a TV2. Rám is számítottak, és újdonságként a pályámon elkezdtem zenei, politikai témákban riportokat készíteni. Sokszor két műsor között hoztak be szerencsétlen kutyákat, megessett

rajtuk a szívünk, s próbáltunk gazdát keríteni nekik. Innen jött a Gazdit keresünk műsor ötlete. Az elképzelés hamar megvalósult, és a nézők is megszerették a sorozatot. Az epizódok forgatásán szembesültem az állatvédelem mostoha helyzetével, így fogant Az állatok védelmében című magazinműsor. Az utóbbiban már a felelős állattartással is tudtunk foglalkozni, állatorvosi témák vetődtek fel, és az állatok helyes táplálására is kitértünk.

Vendéglátóm kiváló túsós réssel várta e sorok íróját. Háziasszonyi tapasztalataira egy műsor, a Juli sulis is épült.

Saját családomban érzékeltem, hogy

két olyan nemzedék nőtt fel, amelynek tagjai többször találkoztak a tanáraikkal, mint a hozzátartozóikkal. Így az új fészkeknek fogalmuk sem volt a pénzbeosztásról, a bevásárlásról, a háztartásvezetésről. Édesanyám tizennégy éves koromig otthon nevelt, így amikor kiagyaltam a műsor ötletét, volt miből merítenem. Olyan műsorfolyamban gondolkodtam, amelyben a háziasszony éves munkáját hetente mutatnám be. Vasárnaponként a következő hét nap feladataira adtam tippeket, úgy kalkulálva, hogy a hétvége a pihenés maradjon. Pályáztam az ötletemmel, és 1993. július 4-én adásba került a Juli sulis. Az adást nagy vita előzte meg az időpontját illetően, de én ragaszkodtam a vasárnap reggel nyolc órai kezdéshez. Nekem lett igazam, a műsor hamar népszerű lett, pici gyerekek pizsamában kavargatták játék lábosukat, s véget nem érően kérdeztek szüleiktől. Nem kimondottan főzőműsort készítettünk, a szűk

félórát családi költségvetés-készítés, orvosi tanácsok, kötés-horgolás, gyereknevelés, divat, a házi növények gondozásának témái színesítették. Az utolsó részt szenteltük a konyhának.

Szörák Katalinnal fellépése új szint hozhatott az életébe.

Valóban, Katalinnal a Röplül, páván találkoztam, azután elváltak útjaink. Az énekművésznővel egy programon futottunk össze újra. Ez idő tájt mutatta be A Teremtés dicsérete című lemezét a Péter-Pál-templomban, s felkért a háziasszony szerepére. A rendezvény sikere nyomán más fellépésére is elhívott, s amikor egyszer egy koncertjén a partnerei nem értek rá, egy közös előadást javasolt. Rossz emlékeim voltak a korábbi „beszélgetős meghívásokról”, el sem tudja képzelni, milyen kérdéseket kaptam nyílt színen. A Nemzeti Konzultációs Testülettel az ország minden pontján megfordultam, s felmértem hazánk mentális állapotát. Észleltem, itt mindenki magyarul beszél, halljuk is egymást, de nem értjük. Ennek oka pedig a nem megfelelő kommunikáció. A jó kommunikáció ugyanis kétoldalú! Vagyis nem csak a jó beszélőkéesség a fontos. A hallgatni tudás, a másik meghallgatása legalább olyan lényeges. Így derült ki számomra, hogy a hit és remény nélküli cselekedetek szeretethiányhoz, boldogtalansághoz vezetnek. Ahogy Goethe írja: „A boldogságot nem lehet ajándékba kapni. Egyetlen titka: adni,

mindig csak adni. Jó szót, bátorítást, mosolyt, hitet és sok-sok önzetlen szeretetet.”

A nézőkben is partnerre talált a „szereket hullámhosszán”?

A szeretet köré épített gondolatmenetem egyben a velem folytatott beszélgetés témáját is meghatározta. A vadidegen emberekkel kezdeményezett párbeszédkekből sokat tanultam, az elhangzottakat hasznosítani tudtam a következő fellépésen. Jól döntöttem, e találkozások gyakran az éjszakába nyúlta. Katinak is ezt ajánlottam, s a vele való szereplések léptek a korábbi meghívások helyébe. Lemezt is terveztünk, s Kati átadta a műsor kottáit. Az általa kiválasztott dalok máshol nem fellelhető bölcsességekkel ajándékoznak meg. Amit én prózában fogalmaztam meg, az csendült fel a kottákból. Szeretettel – dalok és gondolatok címmel 2013-ban megjelent az első albumunk.

A Várakozás című lemez két évre rá készült el.

A Várakozás a rohanó világunkra adott válasz. Senki nem áll meg egy percre sem, nem tud magában lenni s csendben elgondolkozni. A „nem érünk rá élni” mondás már sajnos nem közhely, valóban elrohanunk rövid életünk mellett. Az advent talán az az időszak, amely e turbulenciát megszakítja: felkészülünk és várunk. A lemez nem csak az adventről szól. Sokkal személyesebb lett, olyan élményeket osztok meg a

Szvorák Katalin előadóművésszel

hallgatókkal, mint a gyermekkori karácsonyaim. A délvideki, felvidéki, partiumi és kárpátaljai közönséggel való találkozásaink alkalmával az őszinte tekintetből láttuk, hogy a szeretet valóban mindnyájunk kincse.

A „várákozás” szó sokaknak inkább frusztrációt jelent.

„Légy az, kiből árad a nyugalom. / Légy az, kire nem hat a hatalom. / Nyújtsd oda, hol kéri a kezdet. / S menj oda, hol fájik a szeretet.” Hiszem és vallom Gárdonyi Géza sorait, s igyekszem is ezeknek megfelelően élni és cselekedni. A várákozás nyugalmat jelent, nem téletlenséget. Azt tapasztalom, hogy a mai ember élete betegesen egyoldalú lett. Sokkal többet törődnek önmagukkal, mint a másikkal, többet foglalkoznak a testükkel, mint a lelkükkel, a pillanatnyi teendőikkel, mint az örök érvényűekkel. Emiatt válik szegényné az életük, és azt gondolják, hogy ez az álla-

pot a normális. Pedig az életnek nemcsak hossza és széle, de mélysége is van. Úgyhogy én igyekszem azt tenni, ami rám bízott: oda menni, ahol „fájik a szeretet”, és csendes szóval hirdetni a hatalom szeretete helyett a szeretet hatalmát.

A várákozás jutalma az igazi ünnep.

A karácsony a szeretet ünnepé nőtt öröme, s ez az érzés azon az estén az egész világon az égig ér. Nekem ma is ilyen nagybetűs, várva várt jeles nap. Gyermekkoromban csak akkor mehetünk be a szobába, amikor szólt a csengettyű. Tudtuk, az anygalka így jelzi: mindennel elkészültem! Öcsémmel kézen fogva, szájtátva néztük a mennyezetig érő csillogó karácsonyfát, amelyen a szikrázó csillagszórók próbálták meghódítani a szobányi fényőillatot, miközben a Mennyből az angyal szólt a lemezjátszóról. Amikor véget ért a zene, és elfogytak a csillagszórók, észrevettük,

hogy papagájunk kalitkájából hiányzik a kicsi csengő. És akkor rájöttünk, hogy nem is a Jézuska aranycsengettyűje szólt, hanem apu csilingelt az anygalka helyett. Nem árultuk el, olyan jó és szép volt, hogy még sokáig játszottuk öcsémmel közösen a titkolt szertartást. Idővel persze mindenre fény derült, de ezáltal semmi nem lett rosszabb! Ellenkezőleg, addigra megismertük az örömet, a szeretetet, a jót és a rosszat. Ezek voltak azok az évek, amelyek során belém ivódta az élethez nélkülözhetetlen illúziók és érzések, amikor már tudtam és még elhittem, hogy a jó mindig jutalmat, a rossz mindig büntetést kap, s hogy idővel mindenki a saját maga anygalkája lesz. Kívánom, hogy az új esztendő, 2017, mindenkinek örömet, boldogságot adjon.

dr. Csermák Zoltán

Luther Kiadó Evangélikus Élet magazin 81. évfolyam, 49. szám.

Gyertyaszentelő Boldogasszony – február 2-a

Február másodikára eső Mária ünnepet Gyertyaszentelőnek, vagy hosszabb nevén Gyertyaszentelő Boldogasszonynak nevezzük. A Mária ünnepek többségének különleges magyar vonatkozása van. Ezek jó része ismert, vagy többször volt már szó róluk. Említhetném a sorban Nagy Boldogasszonyt, Kis Boldogasszonyt, vagy más néven Nagyasszonyt, illetve Kisasszonyt, továbbá Sarlós Boldogasszonyt, Gyümölcslőt Boldogasszonyt. Ide tartoznak még Mária névnapja, a Szeplőtelen Fogantatás, Isten Anyjának ünnepe, a Világ Királynője, Havas Boldogasszony, Hétfájdalmú Szűzanya, Mária Szeplőtelen Szíve, Magyarok Nagyasszonya, különböző jelenéseinek ünnepe. Most február másodikánál maradván, az utóbbi időben erre a napra tették, egyébként a Szűzanya kifejezett kérésére, a Szeretetláng ünnepét, s vele az ünnepélyes lángszentelet és átadást. Ez a mozgalom, s a szertartás magyar eredetű, jóllehet hivatalosan itthon ismerték el legutolsónak, miután már az egész világon, különösen Dél- és Közép-Amerikában, illetve a Távol-keleten széles körben elterjedt. Magáról a Szeretetlángról már volt szó a Szentkereszt magazinban, így visszatérünk Gyertyaszentelő ünnepére.

Latin neve Purificatio Beatae Mariae Virginis, ami magyarul annyit tesz, hogy a Boldogságos Szűz Mária tisztulásának ünnepe. Ez egybeesik Urunk bemutatásával a templomban. Eredete keleten – Jeruzsálemben – keresendő, ahol már a IV. században kimutatható. Az Ószövetségi Törvény szerint ugyanis az asszonyok, ha fiú utódot szültek, a hét nap utáni körülmételtől még 33 napig tisztátalanok voltak, azaz a negyvenedik napon kellett egyéves bányát teljesen eléggő áldozatul (holocaustum) felajánlani, amit a szegények két gerlicével vagy galambfiókéval válthattak ki. Ez a rituális cselekedet volt a tisztulás (purificatio), ami különbözik az első szülőt megváltásától. Azok ugyanis az Úr voltak (Számok Könyve 3, 13), s értük öt ezüst sékelt kellett fizetni a szentélynek (Számok Könyve 18, 16). A Szent Család ezt a két külön cselekedetet egyszerre teljesítette, ahogy azt Lukács evangéliumában leírja. „Amikor elteltek a mózesi törvényben megszabott tisztulás napjai, Jeruzsálembe vitték, hogy bemutassák az Úrnak” (Lk. 2, 22)

A IV. századtól tehát Jeruzsálemben az evangéliumban megírt esemény emlékére ünnepelték ezt a két ténny, azaz Jézus bemutatását a templomban és Mária tisztulását. Kezdetben az ünnep február 14-én volt, mivel a születést, ahogy a Keleti Egyházban ma is január 6-án ünnepelték, s a negyven napot ennek megfelelően számították. Később, amikor a Nyugati Egyházban Jézus születésének napja december 25-ére került, véglegessé vált február másodika. Az ünnep keleti eredete ellenére Rómában is hamar állandó lett, mivel februárban még a pogány korból és valásból maradandóan engesztelő, világító (lustralis) körmenetet tartottak. Az Egyház ezt a szertartást kívánta a gyertyás körmenettel kereszténnyé tenni. A pogány fátylából keresztény gyertya lett, hogy Krisztus fényét ünnepelje Pluto di-

csősege helyett. A két ünnep tehát egyesült, s a fényt a világító gyertyák közzetítették. Ugyanez Jeruzsálemben is megtörtént. Vicellia nevű római özvegy Jeruzsálem és Betlehem közötti úton bazilikát építtetett, ahol – először 450-ben – gyertyás körmenettel ünnepelték Jézus bemutatását. Úgy tűnik, a gyertyáknak különleges megáldása, szentelése a gallikán ritusból ered, mert a könyörgések stílusa erre mutat. Kezdetben egyetlen könyörgés lehetett, ami az áldásra szolgált, később azonban ez megsokszorozódott. A gyertyák megszentelése előtt Galliában (Franciaországban) az „új tüzet” is megáldották, ami Germániában (Németországban) nem történt meg. Szent Bernát: „Körmenetre indulunk kétszer két gyertyával a kézben, amelyek égnek, de nem akármilyen tűzzel voltak meggyújtva,

hanem azzal, amit a templomban előzőleg papi áldással szenteltek meg.” A szertartás hasonló volt ebben az időben (középkorban) Magyarországon is.

Az ünnep indoka és jellegzetessége. A születés ünnepköre a Megtestesülés ideje, ami a születés (karácsony) és megnyilvánulás, kijelentés (vízkereszt) ünnepe révén az új fény hordozója, egészen hasonló módon a tisztulás a fény ünnepe. A születés napján az újfénnyt tiszteljük, a „szent világítók” napján, azaz vízkeresztkor az Egyház Völegényéhez kötődik, aki a világ Világossága, a tisztuláskor a jelenlegi ünnepségek az Egyház lámpával kezében Krisztus elé fut, Vele találkozik. Durandus mondja: „Az okos szüzeket utánozzuk, akiknek feje a boldogságos Szűz, hogy bennünk a tisztaság és a jó cselekedetek égő lámpájával a dicsőség templomába az igaz völegényhez eljutni méltók legyünk.”

A gyertyák fénye egyben szentelményi erővel rendelkezik. A gyertyák ugyanis meg vannak szentelve, hogy „...aki azt az emberi nemnek a sötétséget elűzésére adta, s a te keresztet jelével olyan erőt és áldást kap, hogy bárhol meggyújtvá és felállítva léssen, eltávolítsa és megremegtesse a gonosz ördögöt, s az meneküljön az Isten tisztelők összes hajlékából...”

A viasz világossága egyben inti a hívőket a Szentlélek láthatatlan tűzére: „a szent tűzzel Isten legédesebb szeretetére gyulladassunk”, ahogy azt a Római mise-könyv könyörgése mondja.

Az ünnep, ahogy az előzőekből kitűnik, találkozás Krisztussal. Ezt az irgalmas adományt kapjuk lelkünkbe, ahogy az agg Simeon a kicsinyke csecsemőt. „Íme szent templomába jó az uralkodó Úr: légy boldog és örvendezz Sion sietvén Uradhoz.” „Sion ékítsd fel templomod és fogadd Királyodat, Krisztust, öleld át Máriát, a mennyország ajtaját.” – a gyertyaszentelés könyörgése. A találkozás tehát azzal jön létre, hogy „Szentlélek malasztja által megvilágosítva és kioktatva igazán megismerjünk és híven szeressünk Téged.”

Az ünnep egyben beteljesedés is. „Teljesedtek ugyanis a mózesi törvény előírásai, jöjlehet ezek sem az Urat, sem a boldogságos Szület nem kötelezték, de alávetették magukat, hogy nekünk példát adjanak. Illő volt ugyanis, hogy beteljesse a teljes igazságosság. Aki az Atya ölen van, és Vele együtt uralkodik, Fiú mindörökké, aki által minden lett, alávetette magát az emberi törvényeknek, s áldozatot ajánl fel Az, akit mindenek imádvá

tisztelnek és Atyjával együtt dicsérnek.” – Alexandriai Szent Ciryll. A törvény beteljesében az engedelmisség, alázat és szentség Istentől mutatott példáját észlelhetjük.

Végezetül beteljesült a két idős várakozása. Az agg Simeon igaz volt, istenfélő és várta Izrael vigasztalását, a Szentlélek lakott benne. A lélek ösztönzésére ment a templomba. Ígérete volt, hogy nem hal meg addig, amíg meg nem látja az Úr Fülkét. A másik, Anna prófétaasszony, aki „nem vált meg a templomtól, éjjel nappal böjttel és imádsággal szolgált Istennek. Ő is odajött abban az órában, magasztalta Istent és beszélt róla mindazoknak, akik Jeruzsálem megváltására vártak.” Lk. 2, 37-38.

Maga az ünnep a következő módon zajlik. A szentmisét és a körmenetet megelőzi a gyertyaszentelés. A pap lila ruhában (ma már fehérben) végzi a szentelést. A most következő részletek a zsinati liturgikus reform előtti szertartásokat ismertetik. Őt hosszabb imát mond a szentelő a gyertyák fölött. Meghinti szentel vízzel, tömjénnel megfüstöli, s aztán elosztja a papok (ha többen vannak), ministránsok és a hívők között. A kórus közben (vagy a hívők) Simeon himnuszát éneklí antifónákkal. Ezután indul a körmenet égő gyertyákkal. Régebben a tüzet is megáldották, amiről a gyertyákat gyújtották.

A világosságnak a liturgiában többszörös jelentése van. Legelőször az örök Isten jelképe. Emlékezzünk a pusztai Isteni jelenésre, az égő csipkebokorra, stb. Jelképe továbbá az istenemberi Megváltónak, aki a világ Világossága lett. A húsvéti vigílián (nagyoszombat éjjel) ugyancsak égő gyertyával hirdetjük Krisztus világosságát. A világosság harmadszor pedig a Szentlélek kegyelmét is jelenti. Ez által a lélek megtisztul, és Isten képmásává válik. (Az izzó parázs, a fénné változó viasz, vagy olaj erre mutatnak.) Az égő gyertya egyben az Isten-emberre utal. „A szorgos méhek munkájából” eredő viasz egyben a Szűztől születés jelképe. A viasz az emberit, a láng az istenit jeleníti meg. Végezetül a viasz – a tiszta, Istent kereső és szerető lélek jele, míg a fagygyú-gyertya a bűnös. Gyertyák szerepelnek a szentségek, egyes szentelmények kiszolgáltatásakor: keresztelés, bérálás, első áldozás, házasságkötés, szent kenet, temetés, Balázs áldás stb.

A körmenet alatt régi ünnepi énekek hangzanak el. Ezek kapcsolják az egésztest a karácsonyi ünnepkörbe. Szoros értelemben vízkeresztet vége ennek (sokan

már ekkor bontják a karácsonyfát, s teszik el a kis Jézus jászlát), de végérvényesen gyertyaszentelőkör fejeződik be (a templomokból ezután tűnnek el a karácsonyfák, betlehemek). Az évközi időszak tart a nagyböjti, helyesebben annak bevezetését jelentő hetvened vasárnapig. A kézben égő gyertyák az énekekkel azt a találkózást ünneplik, ami egykor a Szent Család és Simeon, illetve Anna prófétaasszony között történt. A templomba való visszaérkezés után kezdődik az ünnepi szentmise, amit a pap fehérszínű miseruhában mutat be. A szövegek, azaz a könyörgések, lecke, evangélium, s a változó összekötő imák tárgya Jézus bemutatása a templomban.

A karácsonyi ünnepkörhöz tartozik a tisztulás és bemutatás. Jézus megjelenése templomában, papjai, prófétái előtt, jelzi a bensőségebb gyermekek kör végét. Simeon énekében kimondja „most bocsásd el Uram szolgádat, mert már látták szemem az üdvösséget, amit minden nép számára rendeltél.” Megjelent az üdvösség gyermek, inkább csecsemő képében, de ez már a megváltó szenvedés kezdete. Máriának világosan megmondja, hogy sokak romlására és feltámadására lesz. Jel, aminek ellene mondanak. „A te lelkedet is tör járja át.” Elkezdődik a megváltás, a szenvedéssel teli megváltás időszaka. A szentírás szöveg tehát világosan mutatja a két ünnepkör határát.

Gyertyaszentelő ünnepe ma már nem parancsolt ünnep. Az Egyház ugyan tanácsolja megünneplését, de valódi súlyának megfelelő figyelmet nem kap. Elmarad a körmenet, az ünnepi ének. Szívünket pedig fel kellene melegítenünk, hogy átérezzük az Úr eljövételt, megtestesülését. Elérkezett üdvösségünk, most még imádozva gyermekeket látunk, de mögötte fölsejlik a komor jövő.

Vegyünk részt a gyertyaszentelésen, ünnepi misén, ha az ma már nagyon sok helyen egyszerű is. Vigyünk haza szentelt gyertyát, imáink során égezzük, és emlékezzünk jelentésére. Biztosan közelebb kerülünk Urunkhoz, s elmondhatjuk egykor Simeonnak: „Most bocsásd el Uram szolgádat békességgel, mert meglátták szemem az üdvösséget...”

Bakos Batu

A karácsony hatása az egész évre

Teljeség, kegyelem és a fokozás örömei

A karácsony Istentől van

A négy evangélista más-más kameraállásból, de ugyanazt mutatja. Isten az, aki „fentről” indítja a karácsonyi történetet.

Lukács megörökíti a pásztorok találkozását Jézussal, az angyalok éneklő karát, **Máté** a napkeleti bölcsek útját, a csillagot, az ajándékozás kedvességét. **János** pedig, mintha a mennybe látott volna. Onnan nézve szemléli és írja le, mit is jelent Jézus eljövetele. Így született meg a magasztos összefoglalás: **Az Ige testté lett!**

Azt jelenti ez a csodás mondat, hogy az ég és a föld összetartozik, mindennek értelm van, és bár az emberi szem előtt nehezen bontakozik ki, de mégis Isten rendje érvényesül a teremtet világon. A testté lett Ige ácsolja meg a hidat a menny és a föld között, elhozza Isten országát közéink.

Ennek gyönyörű következménye, áldása, hogy a parányi ember belesimulhat Isten rendjébe. Megérezhetjük, felvehetjük a teremtet Isten ritmusát, összhangban lehetünk vele, és otthonra lelhetünk nála.

Ez Jézus Krisztus ajándéka a mi számunkra. Ő a középpontja életünknek. Karácsony szent ünnepén három üzenetet bíz ránk a szentírás a testté lett igéről.

A teljeség

Emberi életünk során gyakran van hiányérzetünk. Tudjuk, hangoztatjuk, olykor vigasztaljuk is azzal magunkat, hogy egymást, hogy semmi sem tökéletes. Beszélünk szeretethiányról, pénzhiányról,

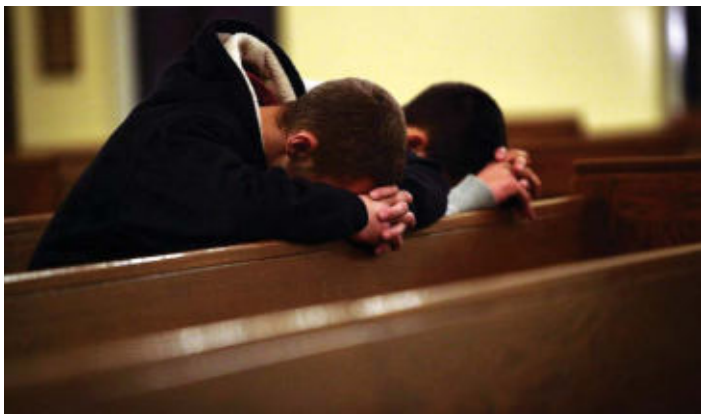
politikusok vitáznak költségvetési hiányról. De ismerős lehet a vitaminhiány kifejezés, a kisgyermekes anyukák pedig gyakran küzdenek alváshiánnyal, a dolgozó, elfoglalt ember pedig időhiánnyal. Amikor pedig elveszítünk valakit a hiánya elkísér minket egy életen át.

És van, amikor Istenhiánytól szenved az ember: amikor végtelenül egyedül, magányosnak, elhagyottnak érzi magát, vagy nagy bajban, nyomorúságban van, s nem találja a vigaszt. Mi ismerjük ezt a szót, amely nagyon is emberi szó: hiány.

Isten számára azonban mást jelent. Őbenne nincs hiány, hiányosság, ahogyan nincs árnyék sem. Ő maga a teljesség, ami azt jelenti, hogy Ő a gazdagság, bőség és tökéletesség.

A hiányoktól szenvedő ember nehezen érti ezt, de olyan jó hittel érezni és bízni a tökéletes Istenben! Ugyanakkor Isten mozgás is: kiárasztja áldásait, kiárasztja a teljességét. Épp az ünnep napjainban kell éreznünk, találkozunk vele, hogy árad, kiárad a kegyelem, Isten gazdagsága, bősége és betölti a földet, az ember életét. Megjelenik Isten dicsősége. **Ezt a kiáradást, teljességet érezhették meg a napkeleti bölcsek is a csillag közvetítésével.**

Ezért indultak el, nem gondolván fáradalmakra, küzdelmekre, nem mérlegelve azt sem, hogy megéri-e egyáltalán, a befektetett energia, költség megtérül-e. Ők azzal a teljességgel akartak találkozni, akitől csillagnyelven üzenetet kaptak. Azzal a

A fokozás

teljességgel, aki megelégedést tud adni, aki a középpontja lehet az emberi életnek, s akit ha megtalál az ember, minden hiányok betöltője lesz, aki előtt méltó leborulni.

Ezt a teljességet csak kapni lehet, így jutottak hozzá a bölcsek is, és ebből a teljességből részesedhetünk mi is. Csak kapni lehet, megvenni nem, ugyanakkor kérheti az ember, de tudjuk, hogy azt is hittel kell tenni! Higgyük el: és ez így szép! **Az értünk, hozzánk jött Ige, Krisztus be tudja tölteni a mi életünket is! Önmagával. Ránk teríti áldásait.**

Tudjuk tőle, aki éhezik és szomjazik az igazságra, az megelégtettik. És ez nagyon igaz! Gondoljunk most a saját hiányérzetünkre, mindenre, ami fáj, ami sajog, s

kedves gyermek volt, növekedett Isten és emberek előtt való kedvességben (Lk 2, 52). A kegyelem Isten jóakarata felénk, ugyanakkor azt is jelenti, hogy kedvez nekünk. Ahogyan kedves, és bensőséges ünnep a karácsony, úgy igaz, hogy az ünnep igazi tartalma, a Megváltóval való találkozás a legkedvesebb kell legyen életünkben. Jézusban Isten kedvessége jött el hozzánk, közénk, bemutatva az igaz emberséget, akiben gyönyörködik az atya, és az Istennek tetsző életet.

Jézus maga a kegyelem, minden szava, minden tette, a róla szóló evangélium Isten irgalmára irányítja a figyelmünket.

Minden tette irgalom volt és ember-szeretet. Megszánta azt is, akitől min-

Kegyelmet kegyelemre – így írja János evangéliuma, így hallottuk. Jaj lenne nekünk, ha csak egyszer könyörülne rajtunk Isten! Tudjuk, hogy újra és újra szükségünk van rá! Tegnap is, ma is és holnap is. Rászorulókat vagyunk mindannyian! De milyen jó azt hallani, még jobb tapasztalni, átélni, hogy Isten gazdagsága, teljessége túlszordul, túlárad minden emberi mértéken! Kegyelmet, kegyelemre – minden időben elérhető, amíg tart a ma, a kegyelem ideje.

Az egyház 2016 éves története a kegyelem láncreakciójáról üzen nekünk, ez tartotta meg, ahogyan minket itt vajdasági magyarokat is és bizhatunk abban, hogy kríziseinkből kilábalva Isten kegyelmében láthatjuk a jövőnket, s ebben van nekünk feladatunk, most!

Továbbadni, szólni, cselekedni, meg nem fáradva, fel nem adva soha! Isten kegyelme olyan, mint a tenger. Tudjuk, a tenger nem szárad ki, folyók érnek haza hozzá, lelnék békességet, feloldozást, s mozgásban van, az életet szolgálja ezer módon. S ha valami megszámlálhatatlanul sok, azt mondjuk rá, tengernyi, tengersok. A tengerparton állva, ha merítünk a kezünkbe egy kevés, egy cseppnyi tengervizet, s megízleljük, az egész tenger ízét érezhetjük benne. Egy kis csepp, s benne van az egész. Kis csepp a kegyelemből, mindenre elég, kis csepp gyermek Betlehemben, s benne van a teljesség, az Isten nagysága és mindeneket betöltő, megtartó irgalma! A kegyelem ereje!

Életünk esendősége, minden hiánya Jézus Krisztushoz hajt minket. Ő a teljesség a mi számunkra, benne mindent megeléünk. Ő tud megelégtetni minket, békességre vezetni, s Ő tudja rendezni életünket, Vele és Benne találjuk meg a helyünket, küldetésünket, benne remélhetünk kiutat minden krízisünkben, még az elvándorlás és a magyarság megmaradását fenyegető krízisünkben is.

Kegyelme felszabadít minket a szolgálatra, hogy irgalmasok és kegyelmesek legyünk: munkatársai a nagy Istennek, hogy az ő akaratát teljesítsük be egész életünkben. Utolsó jó hír: a Teljesség, a kegyelem marad velünk minden napon, közöttünk van és velünk marad. Segítséggel hívhatjuk mindenkor és mindenhol! **Éljünk vele!**

Paskó atya

tegyük mellé nagy, örök igazságként: Jézus be tudja tölteni! Tőle kell kérni!

Ő teszi teljessé az életünket önmagával, és általa minden más hiányérzetet más-képp látunk, érzünk és értékelünk, mert akinek Krisztusa van, annak mindene van!

A kegyelem

Isten teljessége tudja tehát betölteni életünket. Kiapadhatatlan forrás a mi számunkra az örökkévaló, hozzánk aláhajló Isten. Az ő nagy ajándéka, amit karácsony szent ünnepén nagy igazságként megfogalmaz az ige: a kegyelem. Ez a szó összefoglalja az ünnep központi üzenetét. Szoktuk is ezt kívánni: kegyelemben gazdag, békés karácsonyi ünnepeket! János evangéliumából így hallottuk:

„Mi pedig valamennyien az ő teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelem-re.” (Jn 1,16).

Isten kegyelme nagyon gazdag jellel bír. Jelenti az ő kedvességét is. Jézus

denki elfordult, elfogadta azt, aki elfogadhatatlannak tűnt, és irgalmas szeretetéből fakadóan senkit nem hagyott régi életében, hanem kiemelt a pusztulás verméből, emberi indulatokból, nyomorúságból, megköötöttségből, s rábízta az új életben járóra, hogy vigye magával a kapott kegyelmet, éljen belőle és adja tovább szeretettel, ember-séggel.

Mert ezt tovább kell adni! Ha szeretnénk reálisan látni hitünket, Istenhez, Krisztushoz való viszonyunkat, ezen lemérhetjük: mennyire tudok kegyelmes lenni a másik emberrel, mennyire tudom ezen az úton követni az én uramat, Megváltómat? Hisz mi is, mindannyian ebből a kegyelemből élünk, és ezt bízva ránk az Úr, hogy vigyük és adjuk úgy, ahogyan kaptuk. Ez a kegyelem ott van a látható igében, a sákramentumban, ízlelhetjük jó ízét az úrvacsorában, hogy bizonyosság legyen: valóban az Isten kegyelme táplál minket.

Nagy Gáspár költő mellszobrának felavatása

A Kossuth-díjas költő mellszobrának avatására 2017. január 7-én került sor a budakeszi Fő téri parkban. A szobrot a Jobb Kor Polgári Egyesület állíttatta a költő halálának tizedik évfordulójára. A szobor Oláh Katalin szobrászművész alkotása. A mínusz13 fokban hidegben közel háromszázan vettek részt az ünnepi eseményen. Az avatáson többek között Spányi Antal, Fekete György, Vizi E. Szilveszter, Döbrentei Kornél, Juhász Judit és Faragó Laura mellett jelen volt Orbán Viktor miniszterelnök, Orosz István grafikusművész, valamint Szakolczay Lajos irodalomtörténész is.

Az elhangzott avatóbeszédekből néhány részlet: **Orosz István** szerint a szobor is megrajzolja a maga varázskörét. Közvetíti a költemények sugárzását, azt az összetartozási érzést itt Keszin, széles e hazában és messze mindenütt, ahol magyarok élnek. Akik ismerték Gazsit azok a tekintetét fogják keresni, és valami személyes emléket keresnek. Én már láttam a most még elrejtett szobrot, és bele tudtam látni Gáspár evangéliumi szelidségét és konok következetességét is. Céltáblaként áll ki a versek mellé, az írástudók felelősségét magától értetődő természetességgel vállalva.

Egy olyan sort választottam végül, amelyet Nagy Gáspár egy másik szobor tövében szavalt:

Aki a félelmen túli tartomány
Dalokra elszánt kölyke,
Jól tudja miért e földi ágy
S miért a csillagok – fölötté.

Szakolczay Lajos úgy fogalmazott, hogy az élet egy röpké pillanat, átsuhan rajtad, észre sem veszed. A tíz éve halott barátunk, Nagy Gáspár, diákként szinte most futott le a Szent Márton hegyéről a pannonhalmi tisztanyával, és máris a közsobrával találkozhatunk. A példás életlen sokszoros harcban meggyűrött költő makulátlan tartást hagyott maga után az 1956-os magyar forradalom szellemének örökösében. Ő igazán tudta, hogy gyilkos és áldozat sosem cserélhető össze. Életét is kockáztatva rengeteget küzdött – szembenézve a szovjettel – a hódító kiszolgálókkal és a hernyótalpasokat segítő itteni siserehaddal.

Az irodalomtörténész a továbbiakban kiemelte, hogy Nagy Gáspár szere-

tett barátunk, Gazsi, Bébaltavárról egy Vas megyei kis faluból hozta magával a tisztán szólást, a munka örömét. Nem volt forradalmár alkat. Vallotta, hogy mindig mindenki az igazság mellett álljon ki.

Orbán Viktor kifejtette, hogy szerették Nagy Gáspárt, ezért vagyunk ma itt. Gyakran mondjuk temetői búcsúbeszédet zárásaként: emléke legyen áldott, és most azért jöttünk össze, hogy szobrot állítsunk az áldott emléké, szeretett barátunknak, Nagy Gáspárnak. „Szerethetett engem az Isten, mert teremtményének engem is elfogadott, sárból, agyagból, apám s anyám álmaiból.” Ezekkel a szavakkal búcsúzott tőlünk tíz évvel ezelőtt Nagy Gáspár, az öröknяр hírnöke. Ebben az utolsó nagy sorban

minden benne van, amit ember magáról mondhat: a sziklaszilárd és mégis alázkodó hite, a pannonhalmi bencés gimnázium szellemisége, és ott van a bébaltavári szülői ház melegsége.

A kormányzó megjegyezte, hogy annál az embernél, aki hajlandó az igazságért elmenni a falig, csak egy különbség van: aki a falakat le is meri bontani. Nagy Gáspár ilyen ember volt. Nem ő kereste magának ezt a küldetést, inkább csak hagyta, hogy a küldetés megtalálja őt. Le merete írni, amiről mások legfeljebb csak beszéltek, és beszélni, mert arról, amiről a legtöbben csak hallgattak. Szelíd hajthatatlanságával szétért a októberi tavasz hőseiről gyártott kommunista hazugságokat. Két évtizeden keresztül 23 ügynök leste minden egyes mozdulatát. Az ő versei, és személyes kiállása nyitotta meg az utat, amely ide elvezetett. Már ahhoz is, hogy rendszerbontó költeményei legálább a nyomdáig eljussanak, kivételes költői bravúrokat kellett bemutatnia a cenzorok által felállított felemás korlátokon, és neki ilyen feltételek mellett sikerült elérni azt, amire a magyar irodalom történetében csak a legbátrabbak és a legelkötelezettebb költők voltak képesek: verseivel fordítani tudott a magyar nemzet sorsán. A mi igaz hősrünk volt ő, aki bármerre is járt a Kárpát-medencében, lábnyomában mindig a szabadság kis körei támadtak, akárcsak itt, Budakeszin. Politikai, szellemi testamentuma velünk él, iránytűnk és vezércsillagunk, kormányzati munkánk vezérfonalja is. Botcsinálta utánzóként valahogy úgy mondanám: nem FELEJTENI, méltó MARADNI, hazát EMELENI.

Befejezésül a miniszterelnök hangsúlyozta; mielőtt lelepleznék ezt a szob-

Orbán Viktor miniszterelnök

Szokolay Lajos irodalomtörténész

Vizi E. Szilveszter

Fekete György

Spányi Antal megyés püspök

rot, fontos lenne az ő szavaival élve valami szabadtót mondani. Valamit, amit azoktól a költőktől tanulhatunk, akik hozzá hasonlóan Petőfi rendjéhez tartoztak. Ma velük együtt kérdezzük, és minden nap egyre sürgetőbbben, hogy vajon mi lesz hazánkkal, ezzel a boldogtalan, farizeusi Európával, amely cinkos lelkiismeretét modern mesékkel csitítja, miközben sorsa csak egy szalmaszálon függ?

És Nagy Gáspártól jön a felelet: „a remény sohasem meghaló, ha minden utolsó szalmaszál abból a jászolból való.”

A Fő téri parkban elhelyezett műalkotást Oláh Katalin szobrászművész, Orbán Viktor miniszterelnök, Orosz István grafikus és Szokolay Lajos irodalomtörténész leplezték le.

Az ünnepség végén Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök áldotta meg a Fő téri parkban elhelyezett mell-szobrot.

Részlet a beszédéből:

„Kérünk, áldd meg ezt a szobrot, amelyet Nagy Gáspár emlékére készítettünk. Segíts minket, hogy a kultúra és a művészet értékeit megbecsüljük és felhasználjuk életünk formálására. Hitünk megerősítésére és áldásod bőségét minden időben elnyerjük. Hívó népedet halmozd el hűséges jótéteményeiddel, hogy mindazok, akik munkájukkal hozzájárultak a szobor elkészítéséhez, nyerjék el a jelen életben segítő oltalmadat, bűneik bocsánatát és részesüljenek a

megváltás kegyelmeiben, Krisztus a mi Urunk által. Ámen.”

Ezután a résztvevők – köztük a költő özvegye Szabó Márta asszony és a családtagok – elhelyezték az emlékezés virágait. A szoboravatást követően

„Szerethetett engem az Isten”

– irodalmi megemlékezést tartottak a Prohászka Ottokár Katolikus Gimnáziumban a Széchenyi Baráti Kör és a Magyar Művészeti Akadémia szervezésében.

Szilágyi Ferenc

Angela Merkel (szándékos) politikai eltévelyedései

2016 bemutatta: ki Európának

a „végzet asszonya”

Nem tudom mások hogy vannak ezzel, de minden józan bácskai paraszti eszemet összeszedve sem értem a német kancellár asszony döntéseit. Nehezen találok a német aktuálpolitikában zajló eseményekre magyarázatot, pedig tudom, hogy van, lennie kell magyarázatnak.

Azt hiszem, abban mindenki meggyezünk, hogy Angela Merkel neve az elmúlt másfél évben végleg összeforrott a bevándorláspárti állásponttal, melytől láthatóan már nem is kíván szabadulni, pedig jobban tenné.

Talán így lehetne összegezni: Merkel belemeredve álláspontjába, s már csak abban bízhat, hogy támogatottsága (a 52%-ot mérnek neki) elegendő lehet ahhoz, hogy a következő ciklusban is kancellárként vezethesse Németországot. Én nem drukkolok neki.

A fentiek alapján tehát az alábbi következtetéseket vonhatjuk le:

Bármilyen veszélyes is a bevándorláspárti politika az európai civilizációra nézve, bármennyire is fokozza a terrorveszélyt és növeli a társadalmi konfliktusok kialakulásának esélyét, bármennyire Orbán Viktor, és mára sokan követve a magyar miniszterelnök álláspontját belátták, hogy ez a politikai út járhatatlan, a jelek szerint az EU legbefolyásosabb tagállamának vezetője a jövőben is ragaszkodik önpusztító álláspontjához.

Sőt, egyre inkább az az ember érzése, hogy Merkel inkább visszavonul 2017-ben, semmint módosítson álláspontját. Miért jó ez neki? Soros György neve sokszor felmerült és nem véletlenül, mert *Merkel szabadkőműves, s ezeknek az ellentmondást nem tűrő parancsát teljesíti a bevándorlatás ERŐLTETÉSÉBEN.*

Karrierjének elemzéséből szépen kiderül, hogy skrupulus nélkül minden addigi támogatottját hátra dőfte, és azokat kinyírta, ha ezzel egy lépést tehetett felfelé a ranglétrán.

Így nyírta ki Kohl kancellárt is, aki emlékirataiban megemlíti többek között azt is, „Merkelt meg kellett tanítani, hogy társaságban miként kell enni!” Pedig inkább arra kellett volna megtanítani, hogy a nyugatnémet politikai körökben miként

kell viselkedni, s miként kell a hazája érdekében tevékenykedni.

De a haza érdekében tevékenykedni – mondjuk ki –, a németeknek nincs sem erejük, és a tradíciójuk az amerikai meg szállás alatt megszakadt! Kimostak belőlük mindent, ami német, ami egészséges nemzettudatot, önértékelést jelenthetne számukra. Szellemükben is vazallusokká váltak! **Ez az igazi tragédia, ettől mentse meg az Isten minket!**

Ez a megbízatása Merkelnek, akárcsak Gyurcsány esetében Magyarországot próbálták, az ő esetében saját országát igyekeznek szétverni és vele együtt egész Európát!

Ha az ember utána néz fiatalkori tevékenységének, ez sem fog sok meglepetést okozni. Merkel fiatalkorában az NDK-ban az FDJ az ottani kommunista ifjúsági szervezet egyik vezetője volt, még egyenruhában is masírozott.

Diáktaisaival – egy lutheránus lelkes lányaként is – nudista strandra járt. Ilyen strand már létezett a „felvilágosult” szocialista NDK-ban. 1993-ban az akkor fiatal, szintén keletnémet **Thomas de Maizière**-rel, aki szintén „keresztény-

demokrata”, ő jelenleg a bevándorlást megengedő szövetségi német belügyminiszter. Thomas de Maizière nagybátyja volt az NDK utolsó belügyminisztere.

Nos, értik már? Ezek után van még min csodálkozni?

A német kancellárnő igencsak sok mindent csinált, jót is rosszat is, és már szinte a Margaret Thatcher-i vaslady, sőt titánlady magasságokig emelkedett.

Angela Merkel, ahogy Hollande és a többiek, a szabadkőművesek, aztán Soros György és a mögötte állók is közvetve felelősek a mára már alig követhető és számon tartható terror merényletektől. Mivé hagyták zuľleni a biztonságos Európát?

Ezért ő, pontosabban ők a felelősek. Egyik részük azért, mert ellenőrizhetetlen, eszelős módon hagyták, hogy a háborús károsultak, s az elkergetendő, jobban élni akaró, bizniszelő migránsok közé keveredett anonim ISIS-esek, iszlám dzsihadisták és parancsra váró „Soros-Rothschild zsoldosok” is betörhessenek az EU területére.

Én nem tartom valószínűnek, de egyes nemzeti radikálisok már úgy vélik, hogy az EU arabosítása, iszlamosítása döntéseikért és az ISIS-terror importálásáért bíróság előtt felelnek majd Merkel és társai, viszont nincs ellene kifogásom.

Ők miért úsznak meg? Elkergetésüket, sőt Európából való kizárásukat is méltó büntetésnek tartanám.

Nemcsak a mostani karácsonyi, berlini terrortámadásról van szó ugyanis, hanem egy ezután prognosztizálható, több éven át tartó merényletsorozatról is, amelyek e hibás, feleltelen migránspolitika következménye. Még találgatni sem lehet, hogy Brüsszel, Róma, Madrid, London, stb. következik-e és mikor?

Csak remélni tudjuk, hogy a németek észhez térnek, Angela Merkel és követői a nürnbergi bíróságon a vádlottak padjára kerül az időközben letartóztatott ránk-vándorló terroristáival együtt! Számomra ez adna igazi elégtételt azokért a rossz döntésekért, bűnökért, amiket egy nemzetállam ellen elkövetett igazi pusztításokat végző diktátor okozott nem csak a németeknek, de egész Európának!

Paskó atya

Szíria: Esély a háborús sérült gyerekeknek

A hátrányos helyzetű gyerekek sorsa a legnehezebb. Szüleik gyakran elhanyagolják, sőt egyszerűen magukra hagyják őket. A homszi Le Sènevé fejlesztő központ azonban gondoskodik róluk, és naponta 100 sérült gyerekkel foglalkoznak.

Az iszlámista lázadók 2012-ben elfoglalták és megromgálták a Homsz óvárosában álló Le Sènevé (Vad Mustármag) központot. Az intézetet a katolikus Szent Szív Társaság (Sacré Coeur) nővérei működtették. Amikor a szír kormányzatok visszavették a várost, a fejlesztőközpont is újra kinyitotta kapuit. John Eibner, a Christian Solidarity International (CSI) munkatársa 2016. szeptemberben ellátogatott a Szíria harmadik legnagyobb városában működő gyermekotthonba. „Nagyon jó volt látni, hogy a nővérek milyen odaadással gondoskodnak arról a 40 gyerekről, akik teljesen rájuk vannak bízva. Örülök, hogy a CSI támogathatja elkötelezett tevékenységüket” – állapította meg.

A gyerekek sokat fejlődnek

Samia Jerij apaca nagy körültekintéssel vezeti az intézetet. Legszívesebben még több hátrányos helyzetű „vad mustármagot” befogadna ide: „Fáj a lelkem, amikor valakit helyhiány miatt el kell utasítanunk. De meglátjuk, mit tehetünk.” A gyerekek és fiatalok többsége down kóros (21-es triszómia), autista vagy lelki sérült. Az apákak szakszerűen gondoskodnak róluk. A Homsz óvárosában álló központban személyre szabott oktatást is tudnak nyújtani a rászorulóknak, de vannak közös játékok, jellemformáló és sportprogramjaik is. Alapvető céljuk, hogy önálló életvitelre neveljék a gyerekeket. Samia nővér elmondja, hogy a képzés végére legalább 1/3 részben saját maguknak kell biztosítaniuk a létfenntartásukat. De realitásnak kell lenniük: „Ez természetesen nem megy máról holnapra, és nem is egyszerű itt most munkát találni. Szíria tele van egészséges, de munka nélkül tengődő emberekkel.”

A szülők is támaszra szorulnak

Az intézmény működése egyaránt áldást jelent a gyerekeknek és a szülőknek is, különösen a nehéz időkben. A háború okozta szenvedések és megpróbáltatások miatt az emberek már túrképességük határára jutottak. „Több, speciális ellátást igénylő fogyatékos gyereket ide már nem tudunk felvenni – panaszkolja az apaca. – Nincs több kapacitásunk, nem tudnánk kellő figyelmet

és türelmet fordítani rájuk. Néha még akkor is jönnek, ha megmondjuk, hogy ennivalót sem tudunk adni.”

A helyzetet úgy próbálják megoldani, hogy kéthetente úgynevezett „Anyaklubot” szerveznek a gondozott gyerekek anyukáinak. A szülőket itt részletesen tájékoztatják gyermekük helyzetéről, betegségről, és arról, hogyan bánjanak velük, és kezeljék jobban a helyzetet. Samia nővér számára ők Isten ajándékai, akik sok örömet okoznak nekik. „Miközben a háború tombolt, mi énekeltünk és táncoltunk velük, odakint meg hullottak Homszra a bombák.”

A tapasztalt vezető ugyanakkor átérzi a szülők aggodalmát és fájdalmait is. A háború fölemészítette minden pénzügyi tartalékukat. Ezért a Le Sènevé központ jelenleg 40 gyermektől tud teljes időben szakszerűen gondoskodni úgy, hogy közben etetik és öltöztetik is őket.

A Sacré Coeur apákak tevékenységének azonban van egy másik fontos oldala is. Egy olyan országban, mint Szíria, ahol a lakosság többsége muzulmán, természetesen az érintett gyerekek nagy része szunnita családokból származik. Egy keresztény igazgatású intézet jó híre pedig gyorsan nagy visszhangra lel a társadalomban. „A muszlim szülők ezért szívesen bízzák gyermekeiket egy neves keresztény intézményre – osztja meg tapasztalatait Samia nővér. – És nálunk találkozhatnak azok az emberek, akik ugyanolyan vagy hasonló gondokkal küzdenek. A vallások közti különbségek elemeztesszük. Isten szeretete viszont hatalmas.”

Egy jó munkaadó

A Le Sènevé (Vad Mustármag) központ jelenleg 44 szakembernek biztosít megélhetést, nagy részüknek a Homsz óvárosában álló intézetben. Néhány alkalmazott belső háborús menekültként érkezett ide, akiknek el kellett hagyniuk lerombolt házaikat. Mások a támadásokban elvesztették hozzátartozóikat és egyedül maradtak. A zavaros időkben a katolikus központ nyújtotta biztos állás nyugalmat és lehetőséget ad, hogy saját családjukról is gondoskodjanak.

Viz Péter
Christian Solidarity International (CSI) /
Krisztusi Szolidaritás

Szíria: Szíria örökre a hazám marad

Az Iszlám Állam (IS) elhurcolta a családját. 25 napot töltöttek egy bunkerben, aztán visszatértek al-Karjaitainba, ahol dhimmiként (védelem alatt álló, akinek nincsenek egyenlő jogai) éltek a terroristák uralma alatt. 2015 novemberében sikerült megszökniük. Dr. John Eibner – a Christian Solidarity International (CSI) munkatársa – találkozása Azzal.

Adil Juszej apja lerombolt háza előtt. A fiatalember hazájában akar maradni, de al-Karjaitainba soha többé nem tér vissza. /CSI

A 2015. augusztus 5-re virradó egyetlen éjszaka teljesen fölforgatta Aziz Juszej (biztonsága érdekében álnevet használunk) életét. Egész éjjel ropogtak a fegyverek, három bomba is robbant. „Sejtettük, hogy az Iszlám Állam (IS) be fogja venni al-Karjait. Ezért kora reggel összeszedtük a legfontosabb dolgainkat, és autóbá ültünk. De már túl késő volt. Az iszlámisták föltartóztattak minket, és kirángattak a kocsiból.” 270 keresztényt fogtak el.

Aziz családját a többi elfogott kereszténnyel együtt a muzulmán Khalil al-Rahim házába vitték. Ott tudták meg, hogy elárulták őket. Khalil azonosította az összes al-Karjaitaini keresztényt az Iszlám Állam számára. „Csak az ő házában 270 keresztényt zsúfoltak össze. A padlón kellett aludnunk, takaró nélkül.”

Másnap elvitték őket a Damaszkusztól 215 km-re egy oázisban fekvő Palmirába, és az összes keresztényt egy volt katonai bunkerbe terelték. A mostanra elpusztított város eredeti neve Tadmor (arámul: pálma-fa, görögül Palmíra).

Ide zárták be az Aziz családot is. 13 napig teljes sötétben tartották őket, majd szigorú őrizet mellett naponta 1 órát a szabadban töltöttek. „Egész idő alatt üvöltöttek a hangszórók, hogy minket hitetleneket iszlámra térítsenek” – emlékezik vissza Aziz a borzalmas napokra.

Alacsonyabb rendű emberek

Huszonöt nap múlva a többségüket hazaengedték al-Karjaitainba, ahol a dzsihádisták felügyelete alatt kellett élniük. Egy rákos asszony két nappal a visszatérése után meghalt, mert a terroristák nem engedték, hogy kemoterápiára menjen. Egy másik keresztényt állítólagos blaszfémia (istenkáromlás) miatt agyonlőttek.

A hazatért keresztényekkel aláírtak egy védelmi szerződést is a terroristák. Ettől kezdve már dhimmiként (védelem alatt álló, akinek nincsenek egyenlő jogai) éltek. Vagyis védelmi pénzt fizetettek velük, hogy cserébe megtarthassák monoteista vallásukat. A muszlimok parancsait mindenben követniük kellett. „Másodrendű emberek lettünk. Ha egy Iszlám Állam harcossal találkoztunk, mindig le kellett szegni a fejünket, hogy ő határozottan fölénk magasodhasson.

Nem lehettünk muszlimok alkalmazottai, és semmilyen körülmények között nem kerülhettünk eléjük. Ha egy autóban utaztunk velük, mindig mi ültünk hátul” – magyarázza Aziz. A keresztények a muzulmán imaidőben nem hagyhatták el a házaikat. A nők csak elfátyolozva léphettek ki az utcára. Az összes templomot lerombolták, azért a keresztények örülhettek, ha megengedték nekik, hogy magánlakásokban összegyűlve imádkozzanak. A muszlimokat dráki bűntetésekkal fenyegették, ha egy kereszténynek bármilyen segítséget menek nyújtani.

Az Iszlám Állam jobb életet ígér

De a keresztények még akkor sem bíztak a dzsihádistákban, ha azok megértőnek mutatkoztak. „Mielőtt visszatérhettünk al-Karjaitainba, az Iszlám Állam megígérte, hogy érintetlenül megtarthatjuk a tulajdonunkat, ha támogatjuk őket. És akkor majd jobban élünk, mint Bassár el-Aszad alatt.” Aziznak egy szép családi háza volt. De a valóság az volt, hogy a házuakat kifosztották és súlyosan megrongálták. Más keresztény házakban katonai állásokat rendeztek be, amelyek a szíriai hadsereg légítámadásaiban megsejültek

vagy elpusztultak. De azt megengedték a keresztényeknek, hogy dolgozzanak.

Éjszakai szökés

Két hónapig tartott az áldatlan helyzet. Akkor aztán a keresztények kezdtek elszöködni al-Karjaitainból. Aziz Juszej családja 2015. november 25-én este 10-kor indult utnak. Aziz autója defektes volt, ezért előtte valahogy menetképeséssel kellett tennie. Ez megnehezítette a menekülését. A család végre beszállt és lekapcsolt lámpákkal nekivágtak az éjszakának. Később megálltak a termőföldjükön lévő parasztháznál, és aludtak egy keveset. Másnap tovább utaztak Homsz felé. „Amikor mi eljöttünk al-Karjaitainból, már csak 24 keresztény maradt a városban. Semmit sem tudtunk magunkkal vinni. A maradék viszont nem akarták elveszíteni a holmijukat” – meséli tovább Aziz Juszej.

A menyűk a szélsőségek fogságába kerül

Aziz Juszej családja megkönnyebbült, hogy sikerült kiszabadulniuk a gonosztevők markából. Ugyanakkor nagyon aggodnak a menyűk, Rahe sorsa miatt. A fiatal nő éppen a dzsihádisták támadása előtti napon érkezett Kamisliból al-Karjaitainba, rokonlátogatásra. Ez lett a veszte. „Őt Rakkába vitték. Szabadon engedéséért az Iszlám Állam félmillió USA dollár váltságdíjat követel. De hogy tudnánk ekkora vagyont összekaparni?” – sóhajt mélyet Aziz.

A család évtizedeken át békében élt a muszlim szomszédokkal. De most már senkiben sem mernek bízni. És ami a nyugdíjas tanárt a legjobban megdöbbenti: néhány volt tanítványa a háború kitörése után mindenáron rá akarta venni, hogy térjen át az iszlámra. Aziz jól tudja, hogy egy keresztény tanár iszlámra térése egyértelmű jelzés lenne a többi kereszténynek és a nem muszlim kisebbségek tagjainak.

Csodaszép ország volt

Az átélt borzalmak ellenére Aziz a családjával Szíriában akar élni, és legszívesebben már most hazatérne al-Karjaitainba. Adil, a fia, aki három hónappal azelőtt ment el, hogy a dzsihádisták elfoglalták a várost, semmilyen jövőt nem lát a romok között. De ő is Szíriában akar maradni. „Pedig a húgom írt Kanadából, hogy menjek utána.

En itt akarok élni. Tanár vagyok, de elvesztettem az állásomat és a barátaimat is.” A békés Szíria csodálatos ország volt, ami számtalan lehetőséget nyújt

Sára nővér (álnév) önkénteseivel megszinesíti az üldözött gyerekek szürke hétköznapjait. /CSI

tott a polgárainak. Adil a beszélgetés végén összehasonlítta a különböző lázadó csoportokat: „Legyen akár az Iszlám Állam, az al-Nuszra Front vagy a Szabad Szír Hadsereg, mindnek ugyanaz a célja. Szíriából egy szigorú iszlám államot akarnak csinálni, ahol a saria van érvényben. A harcosok ezért minden további nélkül áttálnak egyik iszlámista csoportból a másikba.”

Kreativitással a háborús mindennapok ellen

A gyerekeknek különösen fontos, hogy ne érintse meg őket a háború szele. Sára nővér – a CSI szíriai partnere – mindent megtesz értük. 2016 júniusában ezért elindította új projektjét Gyermekbarát Hely (Child Friendly Space) címmel, ahol a gyerekeket különböző

lehetőségek várják (tánc, játék, festés és színeszet), ami segít elfeledni a háború borzalmait.

2016. június 4-én nagy ünnepséggel kezdődött a program, amelyen 150 gyerek vett részt. Az arám Sára nővér sikere azt mutatja, hogy a remény továbbra is él Szíriában.

Viz Péter
Krisztusi Szolidaritás

Irak: Rettegés az ellenőrző pontnál

A keresztény Miriam Khader az életét féltve menekült el Moszulból 2014 nyarán. De ahhoz, hogy elhagyhassa Irak második legnagyobb városát, halálfélelmét legyűrve át kellett jutnia az Iszlám Állam (IS) által emelt checkpointon.

Az iraki keresztények üldözése, 2014. július 19-ére, éppen szombatra esett. Ezen a napon érte el a csúcspontot. Az Iszlám Állam (IS) kihirdette Moszulban, hogy a még mintegy 25 ezer keresztény lakos (ha nem tér át az iszlámra) 24 órán belül hagyja el a várost, különben védelmi adót kell fizetniük.

Miriam Khader (biztonsága érdekében a nevet használunk) is közéjük tartozott. A sokat utazó asszony csak előző nap, július 18-án érkezett vissza Moszulba egy üzleti útról.

Neki tehát már nem maradt egy teljes napja ahhoz, hogy teljesítse a dzsihádisták mecsetek hangszóróiból városszerte harsogó parancsát. Miriam édesanyjával és a nővérel együtt pontosan tudta, hogy nagyon komolyan kell venniük a műszínek fenyegetését. „Gyakorlatilag mindenünket hátrahagynva fejevesztetten menekültünk. Csak a személyinket, a mobiltelefonunkat és a készítskánkat – benne némi pénzzel és ékszerekkel – vihettük magunkkal” – emlékszik Miriam a kapkodással töltött időre.

Checkpoint csak keresztényeknek

Taxival érkeztek az Iszlám Állam városon kívül emelt ellenőrzőpontjához, ahol már autók hosszú sora várakozott előttük. „Amikor a dzsihádisták megpillantottak minket, azonnal odaléptek hozzánk – jegyzi meg Miriam. – Megkérdeztek a taxisofőről, hogy kik ezek a nők? Amikor ő erre azt válaszolta, hogy keresztények vagyunk, a harcos egy másik ellenőrzőponthoz irányított minket, ahol csak keresztények kelthettek át.”

Miriam azonnal tudta, mi jelent ez. „Világos volt számomra, hogy ott mindenünket elveszik. De hiába könyörgöttem a dzsihádistának, hogy engedjen át. Azt is fölajánlottam, hogy megnevezhet a készítskámat. De hajthatatlan volt.”

Rettegett iszlámista fegyőrő

A hírhedt checkpoint egy mecset mellett állt. Körülötte legalább 20 harcos őgyelgett, néhányan maszkot viseltek. Közülük páran odaléptek hozzájuk. Miriam átvizsgálták a készítskáikat, és Miriam egy régi mobiltelefont adott nekik, azt mondták, hogy szálljanak ki a taxiból és menjenek be a mecsetbe. Ott egy nő elle-

Menekülttábor Erbilben, Kurdisztán fővárosában, ahol sok moszuli keresztény talált menedéket./CSI

nőzte őket. Ez volt az a pillanat, amikor végigfutott a hideg Miriam Khader hátán. „A ruhám alá rejtettem a készpénzt és az aranyat, miközben az anyám a mobilokat bedugta a melltartójába. Mit fog most tenni velünk ez a nő?”

A testét teljesen elfedő lepelbe burkolózott iszlámista fegyőrő azonnal rájuk fordult: „Ti keresztények vagytok, tehát hitetlenek! A nazarénusok elpusztítottak minket. Most majd meglátjátok, mit kapotok tőlünk!” Miriam az édesanyjával és a nővérel együtt reszketett a halálfélelemtől. Az Iszlám Állam lelketlen női harcosa, akinek az akcentusa pontosan elárulta, hogy Moszulból való, ekkor előhúzta a pisztolyát. Előbb végigtapogatta Miriam anyját, majd megkérdezte, hova rejtették a készpénzt és az aranyat. Amikor az asszony azt válaszolta, hogy semmi sincs nála, a fegyőrő azt kiáltotta: „Kuss, vagy lefőlek a nővéreddel együtt!” A felbőszült őt a három elrejtett mobiltelefonból kettőt megtalált. Most Miriam nővére következett. A dzsihádistánő őt is megmozdította. De nála semmire sem jutott. „Talán Isten megmentette őt” – futott át a félelemtől remegő Miriam fején a gondolat.

Ekkor az Iszlám Állam hajthatatlan poroszloja visszazavarta őket a kint várakozó taxihoz. De még mielőtt elindulhattak volna, a dzsihádisták megfenyegették a sofőrt: „Ha találnak nálad valamit, amit elrejtettél előlünk, a nőkel együtt ölünk meg!” Miután elvettek tőle a mobilját – abban a hitben, hogy az a nőké volt –, a taxi elhagyhatta végre a háborzongató helyet.

Megkönnyebbült, de...

Alighogy a kurd Erbilbe értek, Miriam Khader az átélte borzalmaktól sokkot kapott. Mintha csak egy másik világban létezne, delíriumos állapotba került. A bátor nő korábban már átélte néhány tragikus pillanatot, de ez a mostani már túl sok volt neki is. „Az anyám, a nővérem és én is csak a halált vártuk. De Isten megmentett minket.”

Miriam Khader halálával emlékszik vissza, hogy Erbilben most már mindhárom biztonságban lehetnek. De az egykor sikeres üzlet-asszonynak súlyos anyagi gondjai vannak. Gyakorlatilag mindenüket elvesztették. Legszívesebben azonnal visszatérne Moszulba, eladná a házát, hogy segíthessen muzulmán szomszédainak. De ez jelenleg elképzelhetetlen...

Ők sem bíznak meg többé a moszuli muszlimokban, bár ugyanakkor azt is hozzáfűzi, hogy sok muzulmán ma is jó embernek tart. És az Iszlám Állam harcosainak többsége, akikkel Miriam találkozott, az akcentusából ítélve külföldi volt.

Moszul már az Iszlám Állam (IS) hódítása előtt veszélyessé vált

Miriam Khader már évekkorábban gyakran megtapasztalta, hogy Moszul nem biztonságos város többé. 2004 januárjában közvetlenül a háza előtt öltek meg egy nőt. És ő csak az egyik azok közül, akiket a környékükön meggyilkoltak. 2008-ban szintén a házuk előtt robbant föl egy autóbomba rejtett bomba.

2010-ben Miriam szemtanúja volt, amikor az iszlámisták a vasárnapi miséről elraboltak egy püspököt négy diakónussal együtt. Pár nap múlva megtalálták a holttestüket. Még ugyanabban az évben védelmi pénzt (dzsizia) kezdtek követelni a moszuli keresztényektől.

Miriam Khader az Iszlám Állam növekvő fenyegetése miatt már évek óta hídzsábot (fejkendő) viselt a saját szülővárosában, amikor üzleti útjairól visszatért.

Viz Péter
CSI-Magyarország Alapítvány
OTP Bank HUF 117 070 24-204 527 08
EUR 11763079-11818887
Swift code: OTP VHUH8

Január elsején kezdetét vette a 2017 végéig tartó Szent László-év. Szent László az első olyan Árpád-házi uralkodó, aki képes volt összekapcsolni a közép-európai népeket, így a magyarok mellett horvát, lengyel, román, szlovák civil szervezetek és egyházak is részt vesznek az eseménysorozatban.

Az idei Szent Márton- és Márton Áron-emlékvén sikerén felbuzdulva, a Báthory-Bem Hagyományörző Egyesület és az Emberi Méltóság Tanácsa kezdeményezésére hirdették meg az emlékvét a lovagkirály trónra lépésének 940-ik, szentté avatásának 825-ik évfordulója alkalmából. Szent László Szent István mellett a legnagyobb országépítő volt, aki megeremeltette a Kárpát-medencében élő népek együttműködését. Nagyon sok mindent elvettek Magyarországtól az évszázadok során, de a történelmünket nem vehetik el – fogalmazott Lomnici Zoltán, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke.

Okos Márton, a Báthory-Bem Hagyományörző Egyesület elnöke azt emelte ki, hogy a Szent László-évek abban is szerepe lehet, hogy a történelmi hagyományokra alapozva hatékony együttműködést alakítsanak ki a térség államai.

Szent László élete

„Amikor a magyarok meghallották – olvassuk a gesztairónál –, hogy Magnus (Géza) király meghalt, egész sokaságuk öccséhez, Lászlóhoz gyűlt, és egy értelemmel, közös szóval és egyetértő akaratral őt választották az ország kormányzására, vagyis helyesebben buzgó és állhatatos kérséssel rákényszerítették. Mindnyájan tudták ugyanis, hogy föl van ruházva a tökéletes virtussal, hite szerint katolikus, kiváltképpen kegyes, bőkezű adakozó, szeretettel teljes. Úgy ragyogott föl, mint kő közepette a hajnali csillag, mely elűzi a homályt; és miképpen a telihód világát a maga napjaiban, vagy amiképpen a nap ragyog: fény lett népének közepette.”

Valóban az isteni gondviselés különös intézkedését kell látnunk abban, hogy őt adta a magyar nemzetnek az első szent király halálát követő négy évtizedes vizsály után. Uralkodása sorsdöntő volt népe történelmében. Kiváló uralkodói képességeivel, vitézségével és életszentségével kivette a magyarságot a belső veszedelmek örvényéből, és megmentette a külső ellenségek halált és pusztulást hozó támadásaitól.

A belső vizsály és egyenletlenség hozta magával, hogy nem magyar földön, hanem Lengyelországban látta meg a napvilágot. Születésének éve a körülmenyeket egybevetve 1046-ra tehető. Atyja I. (Bajnok) Béla magyar király (1060–1063) volt, anyja Richéza, II. Micsláv lengyel király leánya, náogon II. Ottó császár dédunokája. Két fiú és több leánytestvére volt. Bátyja, Géza 1074–1077 között uralkodott. A leányok közül Zsófia Weimar Ulrik örgrófhhoz ment feleségül, Ilona pedig Zvonimir horvát király felesége lett. László két-szer házasodott. Első felesége, ainek nevét nem is-

A Lovagkirály

merjük, valószínűleg magyar főúri leány volt. Ebből a házasságból született leányát Jaroszláv orosz herceg vette feleségül. Majd özvegyesre jutva Rheinföldi Rudolf német ellenkirály leánya, Adelheid lett a felesége, akitől Iréne nevű leánya született; ezt János görög császár vette el feleségül. Ilyenformán szinte az összes szomszédos uralkodóházzal rokonságba került, beleértve a két leghatalmasabbat: a görög és német császári dinasztiát is. Salamon király (1063–1074), László unokatestvére ugyanis Judit német császárléányt kapta feleségül. László egész életét sok küzdelem és megpróbáltatás jellemzi.

Vallásos lelkiéletét anyjától, a vitézséget atyjától örökölte, aki mellette a lengyel királyleányt megkapta, párviadalban legyőzte az egyik pamerán vezért. László még jóformán fel sem serdült, máris viszontagságos időkkel kellett átélnie: a testvérhárcot András király és apja, Béla herceg, majd az évekig húzódozó vizsályt Salamon király és Géza bátyja között. Így korán megédesdött az élet iskolájában, s korán előkészült sok harcot magában rejtő uralkodói éveire. Az ő feladata lett ugyanis az ország „megállapítása”, mint Hóman

Bálint megjegyzi, vagyis a belső rend megszilárdítása és a külső határok biztosítása.

Az ország védelmében még mint fiatal herceg ismételt kiütette magát. Talán 22 éves lehetett, amikor az úzok (fekete kunok) betörték az ország keleti részébe Salamon uralkodása idejében (1068). A Kerlés melletti ütközetben döntő szerepet játszott a győzelem kivívásában. Ő volt a csata főhőse, különösen azáltal, hogy az egyik menekülő kun vezért, aki egy magyar leányt vitt magával, üldözőbe vette, legyőzte, és a leányt kiszabadította, jóllehet előzőleg már súlyos sebet kapott a csatában. E hőstette valószínűleg legendával fonta körül alakját, s a következő századokban számtalan magyar templom falán megfestették. Ugyancsak döntő szerepet játszott, mint vitéz katona a Salamon király és Géza bátyja közötti testvérhárcban: a mogoródi csatában (1074) bátyját győzelemre segítette, s uralmát biztosította.

1077-et írtak, amikor Lászlónak a nép akaratából, jóllehet Salamon még életben volt, át kellett vennie az ország kormányzását. Lelkiületére jellemző, hogy nem koronáztatta meg magát, „mert csak békkéséget kívánt – mint a krónikás írja –, hogy visszaadhassa Salamonnak az országot, és magának a hercegséget tartsa meg”. Erre azonban nem került sor, mert az egész ország népe egy emberként állt mögötte. „Hímeves és fonséges volt”, mivel „Magyarországot meggyarapította.” Nevéhez fűződik Horvátország és Szlavónia meghódítása. De erre nézve is megjegyzi a krónikás: „Ezt a király nem

kapzságból cselekedte, hanem azért, mert a királyi törvény szerint őt illette az örökség”, lévén a megözvegyült királyné a magyar király testvére.

László idejében különösen a Délkeleti-Kárpátokon túl lakó kunok jelentettek állandó veszélyt a magyar népre. Először 1085-ben Kutesk fejedelem indított támadást Salamon igaztatására, aki nem tudott belenyugodni országba elvesztésébe. Hatalmas sereggel tört be, de László rájuk rontott, s a kunok úgy menekültek, „mint tépett tollú vadkacsák a keselyű csőrétől”. Sokkal nagyobb veszélyt jelentett az 1091. évi betörés, mert a király akkor éppen Horvátországban tartózkodott. Az ellenség végigpusztította az ország keleti részét, rengeteg rabot és zsákmányt hurcolva magával. Hallván az ország veszedelmét, László sietett vissza népe védelmére. Még idejében sikerült a kunokat utóleníre. Egy ember kivételével az egész sereget megsemmisítette vagy fogságba ejtette. Ekkor történt, hogy a csata hevében egyszer csak fölkiáltott: „Atyámfia! Ne öljük meg ezeket az embereket, hanem csak ejtsük foglyul őket; hadd éljenek, ha megtérnek!”

A többi hadjáratban, Országországban, Lengyelországban vagy a nyugati végeken, mindig arra törekedett, hogy azt a részt támogassa, ahol az igazságot vélte. VII. Gergely és IV. Henrik küzdelmében a pápa oldalán állt. A sok háborúság, amit kényszerűségből kellett vállalnia, váltotta ki belőle a montecassinói

apához 1091-ben írt levelében a következő vallomást: „Bűnös ember vagyok, mivel nincs lehetőség a földi hatalomban sáfárkodni igen súlyos bűnök nélkül.”

Az úz, kun és besenyő betörések tapasztalatai arra bírták Lászlót, hogy a végeket megerősítse. Az elnéptelenedett területekre új telepéseket hozott, kiépítette a keleti részen a közigazgatási szervezetet, így módon politikai egységgé formálva a későbbi Magyarországot. Ezt a munkát az északnyugati részen is ő kezdte meg, de Kálmán király fejezte be. Ők ketten építették ki a 72 vármegyéből álló vármegyey rendszert.

A politikai szervezés munkájával párhuzamosan haladt az egyházi élet megújítása, intézményeinek újjászervezése, továbbfejlesztése. A meglévő székes-egyházakat, káptalanokat és kolostorokat nagy birtokokkal gazdagította, a megkezdett templomépítések befejezte, új egyházak és kolostorok egész sorát alapította. Szentjóbban, a Tolna megyei Bátán és a nyitrai Koloson bencés kolostorokat létesített. Somogyvárot francia bencéseknek építtetett monostort; ide még száz év múlva is csak francia szerzeteseket vettek föl. Ugyanilyen bőkezűséggel gondoskodott a püspökösekről is. A váci székesegyház befogadta, valamint hatalmas neptömeggel jelenlétében. Ezzel a magyar néphez a saját nemzetéből adott szent példaképeket.

Igen fontos szerepet töltött be uralkodásában az igazságszolgáltatás újjárendezése. Az évtizedes testvérháború és az egyéb belső küzdelmekben erősen megrendült a törvények közteljesése. Különösen elhatalmasodott a tolvajlás, és meglazultak az erkölcsi életet szabályozó törvények. Ezt nem tűrhette az a László, akiről a krónikás ilyen jellemzést ad: „Minden ítéletében Isten félelmét tartotta szem előtt.” Ezért uralkodása második évében, 1078-ban Pannonhalmán a papság és előkelők jelenlétében szigorú törvényeket hoztak a megrendült vagyonbiztonság megerősítésére. Nem kímélték az előkelő és gazdag embereket sem. Aki egy tyúk értékénél többet lopott vagy elorzott, főlakasztották. Az emberölést sem torlított meg ilyen szigorúan. Az 1085 táján hozott újabb törvénykönyvből az tűnik ki, hogy a szigorú rendszabályok hatásosak voltak, s egyiket-másikat enyhíteni lehetett.

A kor szelleme, másrészt László nagy tekintélye és egyházias gondolkodása hozta magával, hogy az egyházi életviszonyainak szabályozásába is belemélyt. Az 1092-ben Szabolcsba összehívott zsinaton intézkedtek a papok házassága ügyében, tilalmazták az egyházi javak elidegenítését, s rendezték az ünnepek és bójtok megtartását. Ugyanez a zsinat büntetéssel sújtja a pogány szokásoknak hódolókat, és szabályokat léptet életbe az erkölcsi élet védelmére, mind a házasságon belül, mind azon kívül.

Közismert volt László vendégszeretete. Nem egy királyi vagy fejedelmi sarj talált nála menedékre. Udvarában neveltette fivére, Géza két fiát, Kálmánt és

Simon M. Veronika:
Szent László

Álmost, valamint András király Dávid nevű fiát, s egy ideig Salamont is udvarában tartotta, mindennel ellátva őt rangjához mérten, amíg csak önként el nem távozott az országból.

A magyar nemzet és az Egyház szolgálata nyilvánult meg abban is, amikor István, Imre és Gellért erekeit 1083-ban fölemeltette az egyházi és világi nagykok, valamint hatalmas neptömeggel jelenlétében. Ezzel a magyar néphez a saját nemzetéből adott szent példaképeket.

Egész élete, eljárásai, intézkedései a szentség jegyét viselik magukon. Már a krónikás is úgy jellemzi, mint aki mindenkor rugalmas volt és szelíd. Vigasztalta a bajtól sújtottakat, fölemelte az elnyomottakat, az árvák kegyes atyja volt. Az ország minden lakosa csak kegyes király néven emlegette. „Egyik legszebb jellemvonása a megbocsátás volt. Salamont nem büntette meg a kor szokása szerint, csak fogságba vetette egy időre, s ő maga főlavást imádkozott Salamonért, hogy térjen meg Isten törvényéhez.”

Ahogy termetes alakjával, épp úgy kitűnt lelkeivel is. „Testedben tiszta, lelkedben fényes, szívedben bátor, miként vad oroszlán.” Amikor tehetett, szeretett félrevonulni és imádkozni. Imáinak hatásossága nyilvánult meg az alakját körülfontó legendákban is: az üldöz ellenség előtt a szikla meghasad, éhező katonái táplálására szarvasscordák jelennek meg, imájára víz fakad a sziklából, az ellenség elé dobott pénzei kővé változnak... Ugyanígy lesz, „Szent László füvé” gyógyír a betegségek ellen.

Nem csoda, hogy híre a határon túl is elterjedt, benne látták a kor egyik legszebb lovagszemélyét, s kiszemelték a kereszties hadak vezérének. Erre azonban nem kerülhetett sor, mert 1095. július 29-én az örökkevelősségre költözött. Egy ideig a somogyvári monostorban nyugodott „boldog teste” (Arany János), később Váradon helyezték végső nyugalomra.

Kultusza halála után hamarosan kifejlődött. Tulajdonképpen maga a nép avatta szentté, mielőtt az Egyház hivatalosan megtette volna. Sereggestől keresték föl sírját, nemcsak a gyógyulást, vigasztalást óhajtók,

hanem a vitában álló peres felek is. A csodás gyógyulás híre gyorsan terjedt. A szent király erekeibe vetett bizalom egyre növekedett; szokássá vált, hogy itt döntsenek el nagy fontosságú pereket, és László oltára előtt tegyenek esküt. Itt tartották az 1134. évi nemzeti zsinatot, s itt döntöttek el egy alkalommal a zágrábi püspök perét is. Ezek után az Egyház hivatalos lépése sem várhatott soká magára. III. Béla király sürgetésére III. Celesztin pápa 1192-ben László királyt a szentek sorába iktatta.

A szent lovagkirály hatása népe körében az idők folyamán csak növekedett, egyesek szerint még Szent Istvánét is felülmúlta. A nagyváradi székesegyház előtt állították föl híres lovasszobrát, a Kolozsvári-testvérek alkotását. Állítottak ennek mása a győri székesegyház hermája, amely fenséget, erőt, s egyúttal nyájasságot is sugároz; ez volna a szent király igazi arca. A mindig győzelmes „Bátor László” lett a katonák védőszentje, nevének oltalma alatt vonultak a csatába, s ez volt a csatakiáltásuk. „Szent László, segíts!” 1684-ben, a törökök elleni főlzabadtó háború idején egy külföldi fültán elbeszélése nyomán följegyezték, hogy a katonák a táborútznél „fél óráig zenéltek és magyar víg dalokat mondtak Szent László tiszteletére, kinek épp aznap ünnepe volt”, tehát tisztelete még akkor is elevenen él!

Vajon miben volt a varázssereje? Talán Prohászka Ottokár fogalmazta meg legkifejezöbben: „A magyar eszmény Lászlóban lett kereszténnyé és szentté... A kereszténység ezennél már nemzeti létté, a keresztény király a nemzet hőisévé lett.”

Forrás: www.katolikus.hu/szentek

Szent László hermája

Szent László szenté avatását követően a sírját felnyitották, testét a neki megillető díszes sírba, ám fejét egy külön ereklyetartóba helyezték át, hogy így valóságos tisztelet tárgyává tegyék. Az eredeti ereklyetartót, mely fából készült, egy tűzvész 1406-ban elpusztította, ám a koponyának szerencsére nem esett baja. A ma látható hermát Zsigmond királysága alatt készítették, a koponyát ezüsttel vonták be, ám a legfelső részét szabadon hagyták, hogy ott megérinthető legyen. Ezt a felül nyitható elkészítés tette lehetővé.

A herma később a Báthory család, majd 1606-ban – Naprághy Demeternek köszönhetően – a győri püspökségé lett, mivel őt nevezték ki Győr püspökének. A mellszobrot Prágában restaurálták, amelynek során kiserclétek a koronán található igazi drágaköveket. Ez után a török megszállás miatt Borostyánkő várában őrizték, majd 1945 után visszakerült Győrbe. A 15. század végén az állkapcsot elválasztották a koponyától, és azt Bolognában őrizik. A nyakszirtszoból Zichy Ferenc püspök 1775-ben egy darabot a nagyváradi székesegyháznak adományozott, és azt ott szintén díszes herméában őrizik. A herma 1861-ben új helyet kapott a Hédvári-kápolnában, új oltáron, díszes üveggel borított tartóban helyezték el. Jelenleg a győri bazilikában található. Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Szent_László_hermája

Szent Kereszt
POSZTER

LEGÁRDY
SÁNDOR
1938

SZENT LÁSZLO

1046 ST. LADISLAUS +1095

A Waigand közösségben a csengők

Az 1980-as évek elején Máriaremetén, a hűvösvölgyi villamos végállomás közelében egy romos családi házban kezdődött a történet.

Egy idős, fizikailag nehézségekkel küzdő, de lelkiilek nagyon megáldott pap, Waigand József – mindenki Jóska bácsija – egyre több gyerekes családot „szelídített meg” a családi ház kis kápolnájában, a vasárnapi 1/4 10-kor kezdődő miséjén.

Ott nem volt probléma, hogy a gyerekek jöttek-mentek sőt az Úrfelmutatásnál minden gyerek csengőt kapott a kezébe – ez a mai napig a gyerekeknek a szentmise egyik fő vonzereje – mise után pedig Jóska bácsi bábozott nekik. Azalatt a szülők a szomszédos szobában üzemeltetett „Szentlélek presszóban” lassan megismerkedtek egymással.

Jóska bácsitól indult a gondolat a 80-as évek elején „ha nem tetszik nektek az iskola, ahová a gyerekeitek járnak – álljatok neki új iskolát alapítani!” – így fogott hozzá néhány lelkes szülő még a rendszerváltás előtt ahhoz a lehetetlennek tűnő feladathoz, hogy új szemléletű, ökumenikus iskolát alapítson, ami mára kerületünk egyik legkeresettebb iskolája.

Szintén ebből a kápolnai közösségből szerveződött a Remetei Regnum Marianum, ami sok gyereknek és fiatalnak adott és ad ma is egész életre szóló útvalót.

Jóska bácsi tudta, hogy örökké nem lesz velünk és az odajáró családokat egyre inkább közösséggé formálta. 1993-ban Ő egy szebb világba költözött, de szellemisége tovább él. Körülbelül 50 család látogatja rendszeresen a mai napig a kápolnát (ami a Szociális Testvérek tulajdonában, a rendszerváltás után teljesen újjászülött), de legalább 100 család kötődik valamilyen módon ehhez a közösséghez.

Jóska bácsi tanított meg bennünket, hogy önműködők legyünk: nincs állandó papunk, ennek szervezését is, és a közösség egyéb ügyeit is a választott „Kápolnaszék” intézi. Ebbe beletartozik az évenkénti lelkipap, a kismamák komatálja (hat héten át szokott a közösség minden

nemcsak karácsonykor szólnak

kismamának és családjának naponta ebédet vinni). A közös kirándulások nyaranta az ország legszebb helyein, a szervezett családi táborok, a környezetünkben élő szegényebb családok segítése (most egy hétgyermekes családnak viszünk hétvégenként alapanyagot az ebédjükökhöz), de a takarítást is a kápolnába járó családok végzik „takarítási lista szerint”. Sok szabadidős tevékenységben (pl.: túlélő torna, Nordic-walking, népdalkör) is a kápolnai közösség kisebb-nagyobb része együtt munkálkodik.

Sok éven keresztül volt heti hírmondónk a LAP, amit szintén a közösség egy lelkes tagja készített és osztott szét vasárnaponként a kápolnában. Itt nemcsak a közösségi események, de mindig egy kis lelki útvaló is helyt kapott.

Ma már a szervezés nagy része interneten folyik, és mindenkinek lehetősége van, hogy ügyes-bajos dolgaiban is segítséget kérjen vagy adjon: lehet ez a gyerekeknek egy kötelező olvasmány, albrélet egy vidéki rokonnak, felesleges bútor vagy egy hirtelen szükségessé vált járókeret – és majdnem mindig van megoldás, találmány könyvet, albréletet, járókeretet.

Végezetül, évek óta úgy készítünk egy kis ajándékot a miséző papoknak, a minket befogadó Szociális Testvéreknek, a hozzánk látogató előadók-nak, hogy minden család süt annyi saját névvel és díszítéssel ellátott mézeskalácsot, ahány megajándékozottunk van. Ezekből egy lelkes kis csapat gyönyörű csomagokat készít, amit eljuttatunk a megajándékozottakhoz.

Ma már a kápolnába járó fiatal szülők jó része is itt nőtt fel, a hajdan volt anyukák-apukák ma már nagyszülők, de hál' Isten bőven van utánpótlás. A kis csengőket a mai gyerekek is nagy buzgalommal rázzák és időről időre bővíteni is kell a készletet! A kápolnánkban továbbra is próbálunk Jóska bácsi lelki hagyatékára támaszkodni, egymást segítve, Istenben bízva élni. Jó egy ilyen közösséghez tartozni!

Korompay Katalin

Háttérkép: Délibábos Hortobágy

Nagybánya, Szolnok, Gödöllő és sorolhatnám azon városok nevét, melyeket összeköt a művésztelep alakulása és működése. Itt a festők, szobrászok nyugodtan alkothattak, munkásságuk fejlődhetett, barátságok szövődhetek. Vonatkozik ez a jelenre is, mert a közelmúltban, a festői Tisza parton, Mártélyon ismerkedhettem meg ilyen körülmények között H. Csongrády Márta fotóművésszel. Ott élvezhette nyugalomban a témakeresést és alkotást. A következő találkozásunk alkalmával tapasztalhattam meg a Hortobágyon, hogy az alkotótábor vezetőjére nehéz feladatok hárultak. A nemzetközi csapat különböző problémáit egyengette, programokat szervezett, és mindezt lelkesedéssel, honorárium nélkül.

Kérem, avasson be minket is, mióta és miért szervez művésztelepeket.

1928-ban Boromissza Tibor festő hónapokat töltött a Hortobágyon, annak szépséges tájait festve. Később csatlakozott hozzá Káplár Miklós és Maghy Zoltán hajdúböszörményi születésű festők. Egyre több festő barát kereste fel őket és csodálták, festették a vidéket. Így alapították meg ők hárman a Hortobágyi Kolóniát, amely később Hortobágyi Alkotótábor, majd Hortobágyi Nemzetközi Művésztelep, most Káplár Miklós Nemzetközi Művésztelep-Hortobágy néven ismert a világban. A fáma úgy tartja, hogy Csontvári Koszta Tivadar is járt itt, anekdota is fűződik hozzá. A Hortobágyi Csárda egyik szobájában festette a híres hídat. Kiszaladt, megnézte, azután vissza, és festett. Mondták az ottani pásztoremberek, miért szaladgál, jöjjon ki ide festeni. Erre Csontvári azt válaszolta: „Az nem mindegy!”

A Hortobágyi Alkotótábornak 1986 óta vagyok a tagja, akkor Égerházi Imre festőművész vezette a tábort hosszú éveken át a haláláig. 2004-től szervezője és művészeti vezetője lettem a művésztelepnek, főszponzora a debreceni Arany Bika Szálló volt. Az alkotótábor minden évben február 15-től március 15-ig tartott, két

Életcéloom mások segítése!

Bemutatjuk H. Csongrády Márta fotóművészt

tunusban, 25-25 fővel, 80 éven át, kisebb-nagyobb megszakításokkal, mint 2009-től 2012-ig, a tábor főszponzora csődeljárása miatt. A Hortobágyi Alkotótábor népszerűségét annak köszönhette, hogy célkitűzéseiben folytatni kívánta az alföldi festéset hagyományait, oly módon, hogy a résztvevő művészek segítségével megteremtette a magyar ajkú alkotók nemzeti és az európai, valamint a tengerentúli művész résztvevők segítségével a művészet nemzetközi egységét. A Káplár Miklós Nemzetközi Alkotótábor-Hortobágy első táborának megszervezését 2012-ben Hortobágy lakosságának és a Hortobágyi Község Önkormányzatának jóindulatára támaszkodva 2012. július 14-én szerveztem meg, illetve újra beindítottam a művésztábor. A község lakosai és az önkormányzat

nemzetközi alkotói élet figyelmére is számot tartanak rendezvényeink.

Több galériát alapítottam és vezetek, pl. a Kenézy Galériát 22 éven át, (Kenézy kórházban) Debrecenben. Minden két hétben új kiállítást mutattunk be, nyári szünet nélkül. Több külföldi művész is bemutatkozott, lengyel, japán, kínai, svájci, olasz stb. és természetesen a hazai művésztelpepeknek is helyet adott a galéria. Az Arany Bikában a Bika Galériát hat évig, Hajdúszoboszlón a Mátyás Galériát is 5-6 évig csináltam. A DOTE Gyermekklinika havonta megrendezett tudományos értekezletek kísérő programjaként szerveztem képzőművészeti kiállításokat, és a művészek lehetőséget adva a személyes bemutatkozásra is.

Magazinunk 2016/1 számában a Történelmi

Lovag avatásom 2009-ben

Erőltetett menet; Radnóti Miklós-versére

Hortobágyi fogat

Bazilika homlokzat (részlet)

űgy ítélték meg, hogy nem törölhető a jelenség a község életéből. 2016-ban tartottuk az 5-ik kurzust. Égerházi Imre festőművész szervezte a Kelet-Európai Művésztelpeket is Franciaországba, St. Michelbe. Halála után a francia főszponzor megkeresésére ennek szervezését is átvettem 2007-ig. 2003-ban Vámospércs Kultúrház vezetőségének felkérésére alapítottam beindítottam a Magyarországon egyetlen Művésznők Nemzetközi Alkotótáborát, mely azóta is folyamatosan működik. Az alkotótáborokban nem csak életre szóló barátságok kötődnek, de térségünk hírét is növelte és növeli hazánkban és külföldön egyaránt. A művészetből származó visszhangok Magyarországon kívül a határainkon túlról is érkeznek, jelezve ezzel, hogy a

Szent Lászlár Katonai és Ispoltályos Lovagrendről készült cikk fotóin Önt is felfedeztem. Hogyan lett a Lovagrend tagja?

Évtizedekig karitatív munkákat végeztem a SOFT Alapítványnak, akik halmozottan sérült gyerekek állapotának jobbításával foglalkoztak, a Máltai Szeretetszolgálatnak, a Refomix Kft-nek. A galériákban a kiállító művészek által felajánlott képeket összegyűjtve, azokat egy katalógusba rendezve, aukciókat szerveztem a fenti karitatív szervezetek részére. Több évig dolgoztam a Vöröskeresztnek. A Svédországból érkező 50 kilós ruhabálákat mostam, vasaltam és a szüleim segítségével gyárakba, falvakba vittük eladni. Volt olyan hét, hogy százezer forint is összegyűlt, amely összeget

a Vöröskereszt gyógyszerek, vagy orvosi felszerelések vásárlására használt fel.

A Kenézy Galériában kiállítást rendeztem Simon M. Veronika festőművésznék, aki a Történelmi Katonai és Ispátpályos Lovagrend (Málta) tagja. Az ő ajánlására kerültem be, miután kiderült, hogy „magányos farkasként” hogyan segítem a rázorulókat. A lovagrendünk is a szegényeket segítő rend. 2009-ben avattak a Belvárosi Nagybaldogasszony Főplébánia templomában, Budapesten.

Most tüntették ki a Kölcsény-díjjal.

November 22-e Hajdú-Bihar Megye Kultúra Napja. A Kölcsény Ferenc-díjat azok kaphatják, akik művészeti, szakmai területen kimagasló eredményeket értek el. Körülbelül ötven év van mögöttem, melyet a kultúra jobbításával töltöttem.

Gondolom, az ilyen karitatív magatartás a hitből fakadt, és a szüleimtől tanulta.

Szüleim és én is református hitű vagyok, elolvastam a Bibliát. Jézus tanításaiból elfogadom, hogy az emberek legfontosabb életviteléhez tartozik a „feltét-

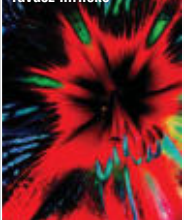
taluk süttött kenyérral ajándékoztak meg. Másik alkalommal eltévedtem, egy pártól érdeklődtem a helyes útirány felől, kérdeztek honnan jöttem, amikor megtudták, hogy magyar vagyok, a hölgy mondta, ő is

kám a hivatásos orvosi fotózás volt. Ekkor tanultam meg a kép komponálását, mert a műtőben csak egyet katinthattam, és annak láttatni kellett orvosilag helyesen mindazt, amit a betegségről, vagy műtétről

Diskurzus

Tavaszi hírnöke

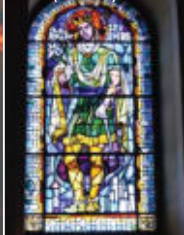

2016 Karácsony Debrecen

2016 Karácsony Debrecen

Ablak (Bazilika)

Hazafelé

Bujáki lány

len szelidség”, az „embertársi szeretet”, a „szerénység” a „béketerés”. Életem mottója: élni, és élni hagyni. Számomra az a legnagyobb bűn, ha elveszünk más ember hitét. Az, hogy segíteni a hozzám fordulókon, már kis gyermekkoromban sem volt új dolog. Apukámtól láttam, hogy mindent megtett az emberekért, bármit kérték tőle. Nemcsak hitemet, de magyarság szeretetemet is szüleimtől örökölttem. Nem véletlen lettem néprajzos. A közelmúltban Kazahsztánban jártam, fantasztikus érzés volt, ahogy szeretik a magyarokat. Ott is van egy madjar törzs. Tőlük származtatnak bennünket. Találkoztam jurtákban lakó emberekkel, mikor megtudták, hogy magyar vagyok, azonnal Dzsingisz kánnál kezdték a történelmet. Aztán két ál-

magyar, de nem őshazai, hanem az itteni törzsből. Büszke vagyok magyarságomra! Hortobágy szeretete is ide tartozik. Férjhez menetelemtől egy évig külföldön éltem, ott tudtam meg, milyen érzés a honvágy. Hazajöttünk, szerencsére itthon boldogan élünk.

Kérem, a szakmájáról, hivatásáról és a fényképezésről is mondjon néhány gondolatot.

Apukám is fotózott, Kodak box géppel az orosz frontról tudósított. Tíz éves korom óta, kezdetben Pajtás géppel én is készítettem felvételeket, otthon amatőr jellegű laboratóriumunkban kidolgoztuk. A KLTE Néprajz Szak elvégzése után jártam az országot, és fotóztam. Egy véletlen folytán kerültem a kórházba, tudományos munkatársként dolgoztam 38 évig, mun-

tudni lehet. Munkahelyemen az életet a születéstől a halálig kísértem. Kimenve a természetbe, megnyugvást találtam, tárgyfotóimat a néprajzos szemével készítettem. Népviseletben, vagy embereket az utcán szívesen fotózom és boldog vagyok, ha képeimmel másoknak örömet szerzek. Mottóm: „A fényképezés olyan művészet, mellyel az igazságot tárjuk a néző elé. Nem vagyok híve a képmódosító eljárásoknak, mert az egy kitaláció, nem a lényeg.”

Németh Andrea

Ostyahordás – Ostyatörés

Bocsánatkérés és kiengesztelődés

Jákai Sándor, Teodóz atya, bencés szerzetes, népzenekutató segítségével a Szeretetláng Imacsoprot felelevenítette az ostyahordás-ostyatörés ősi, népi hagyományát a Szent Imre kápolnában 2016 advent időszakában. Teodóz atyát (†2013) Csángóföldön, mint a csángók apostolatát tisztelik, elnöke volt a Csángó-magyar Kulturális Egyesületnek. Teodóz atya a népi vallásosság szerepéről, jelentőségéről, a hagyományok őrzésének fontosságáról így ír:

„Lelkemben azonban mindig azzal a szent öntudattal készültem a Karácsonyi Ostyahordás terjesztésére, hogy kövessem XVI. BENEDEK PÁPÁNAK bíboros kárában mondott utasítását: »A népi vallásosságot meg kell őrizni, hiszen választ ad azokra a kérdésekre, amelyek ott élnek az ember szívében. Segít az imádságban, ismeretet közvetít, vigyázza az ember lelki egyensúlyát. A helyesen gyakorolt népi vallásosság egységet teremt, míg a túlértékelt intellektuális vallásosság polarizál, megosztottságot hoz létre.« Ugyanakkor Boldog II. János Pál szándéka szerint is járok el a Karácsonyi Ostyahordás népi szokásának ismertetése közben: A lelképászoroknak a népi jámborságot becsülniük és támogatniuk kell, és meg is kell újítani úgy, mint Isten népe bölcsességének sajátos kifejeződését.» (Az egyház Európában című írásának 79. pontja – 2003-ból)

Régen, advent utolsó hetében a harangozó és a kántor ostyát süttetett, és azt vitték házról házra a gyermekek énekelve. Élő hagyománya van az ostyavivés-ostyahordás szokásának a szlovákiai Felvidéken is, csaknem minden magyar faluban és városban. Szép és általános szokás ez a mai Szlovákiában nemcsak a magyarok, hanem a szlovákok között is. Oblatky a neve náluk a kis ostya-ajándéknak.

A lengyelek nem tekintenek addig igazi jó barátoknak, míg karácsonyi üdvözlő soraik mellé nem tesznek a levélborítékba kis lengyel ostyát, vagy legalább ostyadarabkát. Az „Ostyát” – már a kereszténység előtt is nagyra becsülték: ártatlan fehérsége, óvatosságot kívánó törekénysége, de legfőképpen az újszövetségben az oltáron kapott szerepe miatt.

Van vidék, ahol kis cukorral édesítik; van, ahol színezik is: a „pirosról” Jézus szenvedése jut az eszükbe; a „kék színű” Jézus sebhelyeit idézi, a „sárga” pedig Urunk halálát, a „fehér” Jézus Édesanyjának, Máriaanak lelki tisztaságára emlékeztet – ahogyan a boldogemlékű Bálint Sándor ír erről az Ünnepi Kalendárium 1. kötetében.

Ez az ostya nem az Eucharisztia bemutatására szolgál. Ez az ostya egy kb. 15 cm átmérőjű kerek laposcska (felvidéki nevén oplátky), Budapesten téglalap alakú ostyák kaphatók, amelyen a sütővasak különböző mintázata alapján a betlehemi csillag és a szenteste bibliai eseményei idéződnek fel. Minden porta annyit kapott, ahányan ott éltek, plusz még hármat – egyet a karácsonyfára, egy másikat, hogy szögezze fel a mestergerendára figyelemztetésül – maradjon velük egész esztendőben karácsony békessége –, s a har-

Fotók: Szilvásiné Marika

madikat pótlásul az esetleg összetört ostyák helyett.

Az ostyát Felvidéken szereztek be, de ma már Nógrád megyében, sőt a Fővárosban is biztos források vannak a beszerzésre. Az atya egyik Felvidékről, Léváról származó diákja így „oktatta ki” Őt, amikor kételkedve mesélte az ének órán: „Ugyan milyen is lehet az a felvidéki étel-szokás, mikor ők, a felvidékiek a karácsonyi ostyát – mézzel és fokhagymával ízesítve eszik meg?” – Ez a diákom jelentkezés nélkül csak úgy közbeszólt az órán: »Atya, ha nem evett még életében karácsonyi ostyát mézzel és fokhagymával, azt se tudja, mi a jó!« Azóta azonban már én is tudom, mert megkóstoltam. Utóvégre a jó tanár is tanulhat” – a tanítványától, mesélte az Atya.

Ha már ennyi érték szól az Ostyahordás (Ostyavivés) mellett, még a következő adatok is sugallják felújítását, sőt terjesztését a magyar hívek számára. Ezt a népszokást a két énekkel együtt Kodály Zoltán felvette a szerkesztésében megjelent könysorozatába, a Magyar Népzene Tárába.

A Felvidéken túl, Lengyelországban

azonban még a felvidékinél is erősebben él a karácsonyi ostya népi hagyománya. Lengyelül ennek az ostyának oplatek a neve. Alljon itt bizonyítékképpen a lengyel származású érseknek, Mons. Julius Janusznek levele. Ő a Vatikán budapesti apostoli nunciusa volt. 2003. karácso-

nyára vezércikket kért tőle a budapesti Központi Szeminárium folyóiratának, a Centralista szerkesztőségé. Az Érsek Atya a bevezető mondatok után az egyetemes (majd sajátosan: a lengyel) vallási néprajzba is jelentősen illő tanítással folytatta levelét.

„Érdemes szemügyre vennünk, hogy a (karácsonyi) megbékélés e fontos üzenete, miként jelenik meg a nemzetek karácsonyi hagyományaiban. Hazámban, Lengyelországban a szentestét mint a bocsánatkérés és kiengesztelődés ünnepét üljük. Mindenekelőtt, a katolikusok egész nap böjtölnek, majd este nagy, tizenkét fogásos vacsorát tartanak, de húst még akkor sem fogyasztanak. Ami meghatározza a szentestét, az egy cselekmény, amely a vacsora előtt történik. Napnyugtakor a család közös imádságra jön össze, majd az imádság után mindenki megosztja egymással az un. oplatek ajándékát. Ez egy nagyon vékony kenyér, amelyet a szentmisén használatos ostya anyagából készítenek, és a jászol képe van rajta. Az oplatekkel a kézben minden családtag odalép a másikhoz és bocsánatot

kér tőle az elmúlt évben ellene elkövetett bűnökért. A másik ugyanilyen vallomással felel, majd mindenki letör egy darabot a másik oplatekjéből a kiengesztelődés és a béke jeleként. Miután így mindenki megbékélt, elénekelnék egy karácsonyi éneket, az asztalhoz ülnek, hogy elköltse a hagyományos vacsorát. A hosszú vacsora után általában karácsonyi énekek kántálása következik, majd elindulnak az éjféli misére.”

A lengyel nemzetiségű Mons. Julius Janusz érsek cikkének üzenete minket, magyarokat is elgondolkodtathat. A lengyel „oplatek”, a szlovák „oblatky”, a felvidéki magyarok és a magyarországiak „ostyahordás” (ostyavivés) szokása azonos forrásból, a 2000 éves katolikumból származik. Ahol azonban az ostyahordás szép népi hagyománya már megszűnt, annak följújtására fogadjuk el az Éneklő Egyház, a római katolikus népének tárának ajánlatát, melyet a könyv 1021. oldalán olvashatunk.

A „Karácsonyi ajándékvitel – az adventi ostyahordás” régi szép szokását, hagyományát a Szent Imre Kápolnában időzben elevenítették meg valamennyi

érdeklődő testvér számára. A bocsánatkérés és kiengesztelődés ünnepe a hagyományos karácsonyi kántálással kezdődik, és mindenki kap egy ostyát, majd elmondják azt a verset, amellyel a gyermekek köszöntenek be a meglátogatott házba:

„Mennyből alászállott – kisedd Jézusunknak, a mennyek és földök – szent Alkotójának, születése napját – e világ Urának érje békességgel – lakója e háznak. Mert a nap, hold, csillag – örömet jeleznek, hogy ideje eljött – szent születésének. Én is ajándékot – hoztam szeretettel a mi családunktól, imacsoportunktól – szíves üdvözléssel.”

Az „Ostyával” a kézben minden „családtag” odalépett a másikhoz és bocsánatot kért tőle az elmúlt évben ellene elkövetett bűnökért. A másik ugyanilyen „vallomással” felelt, majd mindenki letört egy darabot a másik „ostyájából”, a kiengesztelődés és a béke jeleként.

Orbán Mihály atya nyitotta meg a sort... Minden Testvérünknek a hagyomány szerint ostyát adtunk egy leírással együtt, hogy otthon is feleleveníthessék a családot ezt a népi hagyományt! A bocsánatkérők sorát a családban az apa nyitja meg általában, aki a feleségét követi meg, majd viszont folytatódik. A sorból a legkisebb gyerekek sem maradnak ki, s ez benne a szép és felemelő, hogy az apa és az anyja is bocsánatot kér gyermekeiktől, nem csak a gyermekek szüleiktől, nagyszüleiktől. Az ostyatorés hangja legyen minden otthonban a szeretet legszebb zenéje. Szeretettelang Imacsoport nevében:

F. I.

Élő hittel, reménnyel Krisztus útján

Bíró János Antal ferences életútja gondolatain át...

„Antal atyában a Jó Isten nekünk ajándékozott 98 év szeretetet és jószágot, megmondhatatlan sok szentmisét, imádságot, felbecsülhetetlen értékű irgalmas feloldozást, vigaszt a bűnbánatnak, jó szót, szeretetet. Antal atya Isten csodálatos, szép ajándéka.” (Böjte Csaba)

Böjte Csaba testvér: „Antal atya tizenkét évvel ezelőtt megkegyesült és alázattal így szólt hozzám: – Nézd fiam, aranyam, ezüstöm nincs nekem, de ahány napot Isten nekem ad, azt én mind neked adom. Tudod, nekünk nem engedték a kommunisták, hogy Isten országát építsük, de Te menj és építsd az otthonokat a gyermekeknek, én itt Szászvároson helyettesítelek!”

„Bíró János Antal vagyok, ferences rendi szerzetes és pap, aki 2016-ban tartja papságának 75 éves jubileumát. 1918. szeptember 15-én születtem. Anyám zeterlaki, s én az attól egy kilométerre fekvő Kükküllő-keménfalva gyermeke vagyok... Fiatal diplomás-ként nagy reményekkel kezdtem a székelyudvarhelyi katolikus gimnáziumban a pályámat... 16 éves koromban léptem a ferences rendbe. Annnyiban szerencsés embernek érzem magam, hogy még életemben találkoztam két élő szenttel: Csiszér Elek ferences fő- atya társaságában két hétig voltam. Szolán atya pedig Medgyesen volt egy évig a novícius magiszterem.

Márton Áron püspök papi hivatásom megőrzésében a legerősebb védőbástyát jelentette. Egyedül szentelt a gyulafehérvári püspökség házi kápolnájában 1941. szeptember 20-án, ami egy szombati nap volt. Engem Márton Áron püspök szentelt fel, az Ő tanítványa vagyok. Hivatásos történészek elismerik, hogy a múlt század történelmének legsúlyosabb embere volt. Mi öregek megfogadtuk és megtartottuk tanítását. Tőle tanultuk, hogy mindannyian adósai vagyunk annak a népnek, amely kiizzadt magából, s ha az idők úgy hozzák, meg kell hoznunk érte bármilyen áldozatot. A sok házkutatás, a meghurcoltatás, a fogház, az iskolák államosítása, a szerzetesrendek feloszlása, a hét évre szóló deportálás, a kiutasításom Erdélyből úgy elvette a munkakedvetem, hogy könyvet, tollat alig vettem a kezembe. Még a prédikációim váz-

latait is elégettem, nehogy meghurcoljanak emiatt a szekusok.

A rabnak, a szabadságot vesztett embernek legyen a remény és a derű a jelszava akkor is, ha erőltetett. Életünkbe be kell iktatni a derűs pillanatokat. Jelszó a kedély megőrzése mindennek felett. A magyar öntudat elmélyítése érdekében tanárként, ahol lehetett, igyekeztem tanítványaimat a történelmi helyszínre elvezetni. Gyalog mentünk Szejkefürdőre a hét Székelykapun át, Orbán Balázs kopjafáját meglátogatni. Hatvan évnl több, hogy testi fogyatékos vagyok. Szent Ferenc atyánk vér nélküli stigmái a kezemben, lábujjaim egymásba csavarodva, az ujjaimon az izületek megbénulva, szinte tehetetlenül még megteszem, amire képes vagyok.

Fájdalmas és emlékezetes nap 1956. november 4-e. Egész éjszaka nedves szemmel a rádió mellett ültem s a saját fülemmel hallottam Nagy Imre keserves világba kiáltását: *„Segítsetek, mert az orosz tankok megtámadták Magyarországot!”* Sehonnán felelet nem érkezett... Szent István az államalapításkor a népével együtt felvette a kereszténységet. Ez a kereszténység

volt a védőpajzsunk a mostani időkig. A székelység lelki értékei között a legelső helyet a vallásos érzület, a hit foglalja el. A mai napig féltékenyen őrzi Szent István örökségét. Nem hiába vették kőbe a székely nép segélykáltását a csíksomlyói hegytetőn: *„Isten, tarts meg minket őseink szent hitében!”*

Az a szerencsés nemzet vagyunk, hogy hitünk és államiságunk egybeesik. Mind a kettő Szent István öröksége, a magyarság és a kereszténység. Mindkettő 1000 éves. Ennek köszönhetjük megmaradásunkat Európában. Legnagyobb hatalom a világon az anya és gyermeke. Adjunk meg az anyáknak minden anyagi és erkölcsi támogatást, mert ha jól meggondoljuk, az emberek sorsa jórészt az ő kezükben van. A szülőföld nem azé, aki meghal érte, hanem azoké, akik élnek rajta! Jaj annak a népnek, aki nem tud sírni, mert nem tud örömeit sem, de a legnagyobb jaj azoknak, akiknek vannak vértanúi és nagyjai, de elfelejtik. Legyen éber a székely lelkiismeret! Ne feledje el nagy embereit! A székely nép harcban harcias, békében munkás, magyarnak példátlan magyar, embernek pél-

damutató. Jegyezzék meg, háromféle magyar van: szónokló, (azaz nagyszájú), kesegő és alkotó. A székely a harmadik csoporthoz tartozik.

1948-ban államosították az összes szerzetesrendet. Engem hat éves deportálás után kiutasítottak Erdélyből, és 2003 őszén jöttem vissza Böjte Csaba szárnyai alá, hogy amit tudok segítsek neki és sok önzetlen munkatársának áldozatos, karitatív munkájában. Im-már 12 esztendeje, hogy a szászvárosi Szent Erzsébet gyermekotthonban élek, és mindig elfog az irigység, mikor látom, hogy mindenki jóllakva kel fel az asztaltól, mert én, míg pappá nem szenteltek, mindig éheztem. 2003-ban megalapítottam a Szent Antal Alapítványt a már érettségizett diákok részére, azért, hogy a nincstelenség miatt ne maradjanak ki az egyetemi szintű továbbtanulásból. Én ha tudnám, hogy holnap meghalok, ma még egy gyümölcsfát ültetnék. Remény nélkül egy perccel sem lehet élni.

S végezetül: a Gyulafehérvári Főegyházmegye legidősebb papja, új könyvében Erdély szentéletű püspökének, Márton Áronnak állított emléket. A kötet címe: *Íme az ember.*

Ősszállította: Frigyes Ágnes

Kocsis Fülöp metropolita gondolatai az újévre

„Csak az számít, ami belül történik” – írja Kocsis Fülöp metropolita újévi üzenetében, felhívva a figyelmet a fogadalomtétel jelentőségére és arra, hogy életünk jobbá tétele belülről, lelkünkől fakad.

Ilyenkor, az év utolsó napján gyakrabban mondogatjuk ezt a szót: fogadalomtétel. Szép lenne, ha az év vége azért juttatná eszünkbe ezt a fontos emberi cselekedetet, mert számot kívánunk vetni azzal, hogy az elmúlt év elején milyen fogadalmat is tettünk, s azzal most hogyan számolhatunk el. Vajon hány ilyen tudatosan élő ember van, akinek ez a készítés a számvetés oldaláról jelentkezik? Tartok tőle, legtöbbször nem is igen emlékeznek arra, mit is fogadtak meg a múlt szilveszter éjszakáján.

Mindenesetre érdekes, hogy él bennünk ez a vágy a megújulás, a megjavulás, a rossz szokások levetése iránt. Törekszünk is rá valamelyest, de aztán valami furcsa hatás gyakran mégis más irányba visz. Mintha sodorna az ár. Nem árt tudatosítani magunkban mindkettő meglétét: él bennünk a vágy a javulásra, de folyamatosan ez a másik hatás is, amely – bizony nem a javulás felé terel. Vajon ez a belső és a külső harca? „Én belül jó vagyok, csak a világ körülöttem olyan rossz?”

Sokan gondolták már úgy, hogy elég a környezetet megváltoztatni, s attól kezdve az ember is jobbá válik. Aki azonban őszintén önmagába tekint, annak föl kell ismernie, hogy e két világ közötti határ nem a bőrünk felületén húzódik. Ázsia és Európa egyik legnagyobb igehirdetője, Pál apostol is, akit nagyon hamar szentként kezdett tisztelni az Egyház, maga mondja: Két erőt érzek tagjaimban, s nem azt teszem, amit szeretnék, a jót, hanem amit nem akarok, a rosszat (vö. Róm 7,19). Honnan van akkor hát ez a rossz? Hogy honnan van, azt nehéz kideríteni, de a meglétét

tagadni mindenképpen melléfogás volna. Könnyebben tudom kezelni, ha szembesülök vele, mint ha nem veszek róla tudomást.

Fontos kérdés, hogy melyik az erősebb. Egy indián mondás szerint két farkas van benned: egy vad meg egy szelíd. Az lesz az erősebb, amelyiket eteted.

Nem hiábavaló tehát az év eleji fogadalomtétel: ketrecbe zárom a vadságot, és szabadjára engedem, táplálom a szelídséget. Bár ebben a „vad világban” vannak, akik védekezésül épp az ellenkezőjét teszik. Ha fogadalmat nem is tesznek rá – ilyesmi azért ritkán fordul elő –, de ezzel próbálják fölvertetni magukat. S többnyire nem is tudatos ez az elvadás, s azt véljük, csak a körülmények szülik. De a tudatosság része az is, hogy nem feledjük el: minden folyamatnak hatása van a belsőre is. Ha csak védekezésül akarok is vadságot mutatni, az engem belülről is vadabbá tesz, nyugtalanná, rideggé, érzéketlenné. Nem szívesen bújnék ilyen ember bőrébe.

Inkább választom a szelídséget. Lehet, hogy sebezhetővé tesz, de egészen

más az élet, ha odabent is szelídség uralkodik: figyelmesség, béke, bizalom. Márpedig az is igaz, hogy a belső is hat a külsőre. A szívünk állapotával tudunk hatni a környezetünkre. Figyeljük meg: szívesen vagyunk olyan ember közelében, akinek szívében derű, béke van. Szárovi Szent Szerafim orosz szerzetes egyenesen így fogalmaz: „Szerezd meg a békét, és ezek üdvözülnek körülötted.” Bevallom, sokkal jobban hiszek ennek erejében, mint az utcákon, sportcsarnokokban fölállított hangfalakból érkező harsány igehirdetésben.

Csak az számít, ami belül történik: ahogyan befogadom a külsőt, és ahogyan belülről formálom azt. Egy indiai bölcs mondta: ha meg akarod változtatni a világot, kezdsd saját magaddal. Van tehát helye a fogadalomtételnek. Még annak is, amit nem sikerült megtartanunk, mert legalább tudatosul, hogy odabent, legbelül mégiscsak szeretnénk jobbá válni. Ugyanis ez az erősebb. Az ember jó, de küzdenie kell, hogy jóvá is váljon. Gyermekeink tiszta ártatlanságában szívesen gyönyörködünk. Az ártatlanság talán nem visszacserezhető, de a tisztaság igen. S a megküzdött tisztaság az igazi érték.

Mindig gyönyörködöm a fiatalokban is. De egy tizennyolc éves leány még érdemtelenül szép. Negyvenéves korunktól kezdünk felelősek lenni az arcvonásainkért. Akár kitűzött életcél is lehet, hogy szép öregekké váljunk. Persze, ez most kevésbé hat lelkesítőnek az új év küszöbén. Mégsem kívánhatok mást, mint azt, hogy olyan fogadalmakat tegyünk, amelyek mégis ebbe az irányba terelik életünket.

Forrás:

Hajdúdorogi Főegyházmege

Baleset Veronában...

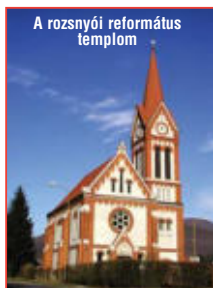
A veronai buszbalesetben elhunytak emlékére, Orbán Viktor miniszterelnök kezdeményezésére, január 23-át nemzeti gyásznappá nyilvánították. A tragédiával kapcsolatban a miniszterelnök elmondta: „Minden család, közösség, nemzet számára a fiatal

életek, gyermekeink elvesztése a legnagyobb csapás. A gyász nehéz pillanataiban imáimmal a tragédiával sújtott családok, barátok mellett vagyok!”

A rozsnói Református Alapiskola támogatása

A rozsnói református templom

A rozsnói Református Alapiskola épületeinek megújítására az elkövetkezendő időkben jelentős összegre van szükség. Ezért határozta el az ottani Református Egyházközség és az Abaúj-Tornai Egyházmegye a gyűjtést. A rozsnói iskola az Abaúj-Tornai Egyházmegye területén az egyetlen református oktatási intézmény, ezért is fontos a támogatása. A mostani gyűjtéssel az iskola közösségi terméinek a kialakítására lesz lehetőség.

Adventissimo a Nagytemplomban

A debreceni Nagytemplom

A debreceni Helyőrségi Zenekar a debreceni Nagytemplomban rendezte meg a közelmúltban Adventissimo címmel, hagyományos év végi zenés szolgálatát, telt templom előtt. Az egybegyűlteket dr. Fekete Károly tiszántúli püspök köszöntötte.

Újraválasztották Steinbach püspököt

Újabb öt évre választották meg Steinbach József református püspököt, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnökévé. Az ökumenikus szervezet fontos tevékenységet végez abban a szolgálatban, amely a keresztyén egység megvalósítását végzi. Megválasztásakor a püspök elmondta, hogy keresztyén emberként azt a példát kell követnünk, amit Jézus is követett élete folyamán. Az Ökumenikus Tanács főtákará Fisl Vilmos lett, míg az alelnökök: Gáncs Péter evangélikus elnök-püspök, Pataki Albert, a Pünkösdi Egyház elnöke és Kalota József ortodox érseki vikárius. Elnökségi tag lett: Papp János, a Baptista Egyház elnöke. A szervezet munkájában a Római Katolikus Egyház megfigyelőként vesz részt.

Steinbach József püspök

Tiszántúlon vándorol a Szentírás

Új év napján indították útjára dr. Fekete Károly püspök úr vezetésével azt az alkalmat, amelynek során a tiszántúli templomokba elviszik a diszkotésú magyar Bibliát. A program lényege, hogy az összes tiszántúli templomba, Záhonytól Szegedig, kézzel-kézzel, templomról-templomra jelen legyen a diszkotésú Szentírás.

Dr. Fekete Károly püspök, a Szentírással

Megezdődött a 2017. évi, Debrecenben tartandó ifjúsági találkozó szervezése. Az ifjúsági találkozó célja, hogy minél több fiatal talál

Csillagpont

kozzon Jézus Krisztussal, aki életre szóló programot ad számunkra. A 2017-es évben új munkáágak mutatkoznak be, a support és a spirituális munkáágak.

Elkezdődött a reformáció emlékéve

A Művészetek Palotája adott otthont január 6-án, a reformáció emlékéve megnyitó ünnepségének. Az alkalmon jelen volt Orbán Viktor miniszterelnök úr, amelyen Kövér László, az Országgyűlés elnöke a következő szavakkal nyitotta meg az emlékevet:

„A reformáció erkölcsi forradalma reményt, ugyanakkor példát és mércét is jelent mindannyiunknak. Egy alapvetően erkölcsi válságban gyökerező, sokféle, így identitásbeli, kulturális, demográfiai, gazdasági, társadalmi és politikai kihívásokkal szembesített Euró-

pában, a reformációra napjainkban visszatekinteni reményt nyújt mindannyiunknak!”

Balog Zoltán, az Emberi Erőforrások minisztere kiemelte: „A reformáció egyszerre hálaadás és kritikus szembenézés önmagunkkal...”

Az ünnepségen szolgált mások mellett: a debreceni Kántus, az evangélikus Lutheránia Énekkar, a baptisták Központi Énekkara, majd végül az összegkar Kodály: 114. Genfi zsolnárt adta elő.

A reformáció emlékéve alkalmával, a határon túl is megemlékezések történnek, így pl. a felvidéki Király-

helmece és Rimaszombaton, a királyhágómelléki Nagyváradon, a kárpátaljai Beregszászon, az erdélyi Kolozsváron, a horvátországi Kopácson.

Ökumenikus imahét

Január 15-22. között tartották a keresztyén egyházak az ökumenikus imahetet. A megnyitó alkalom Budapesten, a Kálvin téri templomban volt, ahol Pál László lelkipásztor fogadta a vendégeket. Az imahét liturgiájában, mások mellett dr. Szabó István református püspök, Erdő Péter bíboros és Gáncs Péter evangélikus püspök szolgált.

Újévi istentisztelet Párizsban

Január 8-án tartották az újévi istentiszteletet Párizsban, a magyar református gyülekezetben. Ezen az alkalmon Nt. Nagy Lenke hirdette az Igét. A hagyományokhoz híven, az újévi istentiszteleten úrvacsorára is sor került. A gyülekezet tagjai szép számmal vettek részt ezen az ünnepi alkalmon, de hónapról-hónapra csatlakoznak a közösséghez azok is, akik nemrég óta élnek Párizsban, vagy csak egy meghatározott időre vállaltak munkát a francia fővárosban. Mme An-

ne Marie Heddad gondnok asszony közel húsz éve szervezi fáradhatatlanul az istentiszteleteket, mivel nincs állandó lelkesze a gyülekezetnek. Isten Igéje azonban állandóan hangzik magyarul, amely a közösség megmaradásának, jövőjének a feltétlen záloga. Ennek reményében készül a gyülekezet megalakulásának 90. évfordulóját ünnepelni, idén november első vasárnapján.

Dinnyés József vállalása

A reformáció 500. évfordulójára Dinnyés József dal-tulajdonos lemez újdonsággal készült, amely Huszár Gál 1560-ban keletkezett Énekskönyvéből 40 énekét szolgáltatta meg. A kiadvány megmaradásra, önmagunk, családunk, nemzetünk és hitünk megtartására buzdít és tanít bennünket.

Jónak lenni jó!

A közmédia szervezésében, Jónak lenni jó! címmel, 261 millió forint felajánlás gyűlt össze a Magyar Református Szeretetszolgálat támogatására. Az adományozásban részt vett a svájci HEKS, de ott volt a Mészáros és Mészáros Kft. is, amely húsz millió forinttal támogatta a felhívást.

Máig ható múlt...

A fenti címmel jelent meg az egykori budapesti teológusok, 1956-os forradalmi szerepvállalásával kapcsolatos interjúkötet. Dr. Horváth Erzsébet, a Levéltár igazgatója, a KRE egyháztörténeti tanszékének vezetője elmondta: „Óriási élmény volt nekik – ti. a kötetet készítő hallgatóknak – a személyes találkozás azokkal, akik teológus hallgatóként vettek részt az 1956. október 23-ai forradalmi menetben, s más cselekményekben.

Az oldalakat összeállította:
Dr. Kis Boáz

Történelmi egyházaiban is él a nemzet

Ha szeretjük magyarságunkat,
sokkal könnyebb más
társadalmi és kulturális
közösségeket is elfogadni,
azokkal békességben együtt élni

Magyarország Kormányása és a Vajdasági Magyar Szövetség termékeny együttműködésének hála, 2017-ben számtalan egyházi intézmény (is) részesül támogatásban. Itt, Szerbiában a múlt század eleje óta ilyen mérvű és nagyságrendű támogatást nem élveztek a történelmi egyházak, és itt most nem az ortodox, hanem a katolikus és protestáns egyházakra gondolok.

Régeen megkezdett, de igazából sose be nem fejezett templomok építkezése fejeződik be, régi műemléki templomok kerülnek restaurálásra, egyházi kollégiumok újjáulnak meg és közösségi terek, zárándokházak épülnek fel. Fejlődik az infrastruktúra. Ki sem merjük mondani, olyan hihetetlennek tűnik. Ismét jó érzés, büszkeség magyarnak lenni, még így kisebbségi létformában is. A Vajdaságban a történelmi egyházaknak fontos szerepük van és még fontosabb szerepvállalásuk lehetne a magyar nemzeti öntudat felvállalásában, bátorításában. Az az ember lesz igazán keresztény, aki önmagával, saját identitásával, nemzeti hovatartozásával is tisztában van. A múlt század elején ez nem is volt kérdés, de az elmúlt 70 évben mintha ezt az oldalát az egyházak nem mernék felvállalni.

Kellőképpen meg voltak félelmitve, nem csak egyházi körön kívül, de sokszor belül is, hogy szegényellni kell azt, ha valaki magyar érzelmű. Amennyiben ilyen érzés fel is merül valakiben, ildomos volt a templom ajtaján kívül hagyni azt. A magát modernnek kiáltó európai társadalom az egyházak feladatát leginkább vallási és erkölcsi jellegetűnek véli. Az én véleményem sokunkkal egyetemben, hogy a társadalom részéről talán jogosan elvárható, hogy az egyházak közösen tudják

képviselni a keresztény értékrendet és hazaszeretetre, egy egészséges nemzeti öntudatra neveljenek.

Vállalják fel nézeteiket mindenféle kirekesztés ellen, mindig az emberi értéket tartva szem előtt. Erkölcsi nézeteikkel példát mutatva védjék a házasság és a család intézményét. Az egyházaknak empátiával kell rendelkezniük az emberek felé, támogatniuk kell az elesetteket, szegényeket, árvákat, özvegyeket. Legyenek az egyházak minden időben az emberi jogok védelmezői, feladatörükben a különböző vallási nézetek miatti konfliktusok enyhítése is szerepet kaphat. Ha a történelmi egyházakról esik szó, akkor a kulcsszavak: társadalom, egyház, segítségnyújtás, karitatív, hitoktatás, szeretet, de ide sorolnám a nemzeti öntudat erősítését, az egy nemzethez tartozás érzésének felerősítését is.

A kultúrák és társadalmak igen sokfélék, főleg itt a Vajdaságban, ahol sok nemzet, kultúra él együtt, ezért nem csak ma és itt, ahol magyarok is élnek, de a történelmi korokban a Földön nem egy, hanem nagyon sokféle társadalom létezett, és létezik ma is. Hogy e két fogalom, a kultúra és társadalom, milyen szorosan kapcsolódik is össze, az talán a mai kor történeleinek figyelembevételével számunkra szinte természetesenek hat. Kapcsolatuk kialakulását és fejlődését azonban már annál inkább érdemes áttekinteni. A társadalom: „olyan emberek önálló csoportja, akik közös területen élnek, közös kultúrával rendelkeznek, és ezt a kultúrát átadják azoknak, akik ebben a csoportban születtek, illetve akiket ide befogadtak”.

A kultúra az, ami áthatja és meghatározza mindannyiunk életét, hogy az adott társadalom szokásait

hogyan építjük be életünkbe, például mit eszünk, hogyan öltözködünk, milyen elveket követünk, miben hiszünk. A társadalom sokszínűségét pont az adja, hogy különbözőek vagyunk, és mindannyiunk számára adott az a lehetőség, hogy szabadon választhassuk meg életvitelünket, vallásunkat. Nos, ebben van fontos szerepe egy adott egyházi közösségnek. Az egyházak, felekezetek, vallási közösségek a társadalom kiemelkedő fontosságú, értékteremtő és közösségetremítő tényezői. A hitélet körébe tartozó munkálkodásuk mellett kulturális, nevelési-oktatási, szociális-egészségügyi tevékenységükkel és a nemzeti tudat ápolásával is jelentős szerepet töltenek be egy nemzet életében.

Ezt látjuk fokozottan az ortodox egyházakban, melyek ki is mondják magukról, hogy szerb, román vagy görög ortodox egyház és a vallási élet biztosításán túl, tudatosan felvállalják a nemzeti értékek hordozását is. Az más kérdés, hogy a lelkiismereti- és vallásszabadság biztosítása, a mások meggyőződését tiszteletben tartó tolerancia elve alapján kell történnie mindennek. Ugyanakkor pedig a többségben kormányzó nemzet Alkotmányával, illetve az adott ország nemzetközi kötelezettségvállalásával összhangban meg tud-e valósulni a törvényeken túl a hétköznapi szinten is, erről folyamatosan kell beszélni és ragaszkodni ahhoz, hogy ez meg is valósuljon.

Ebben kell a történelmi egyházaknak is tudatosan beilleszkedni, szerepet vállalni, és komoly feladatokat magukra vállalni, főleg ha a kisebbségi létben saját identitását, nemzeti öntudatát igyekszik egy nemzet megőrizni.

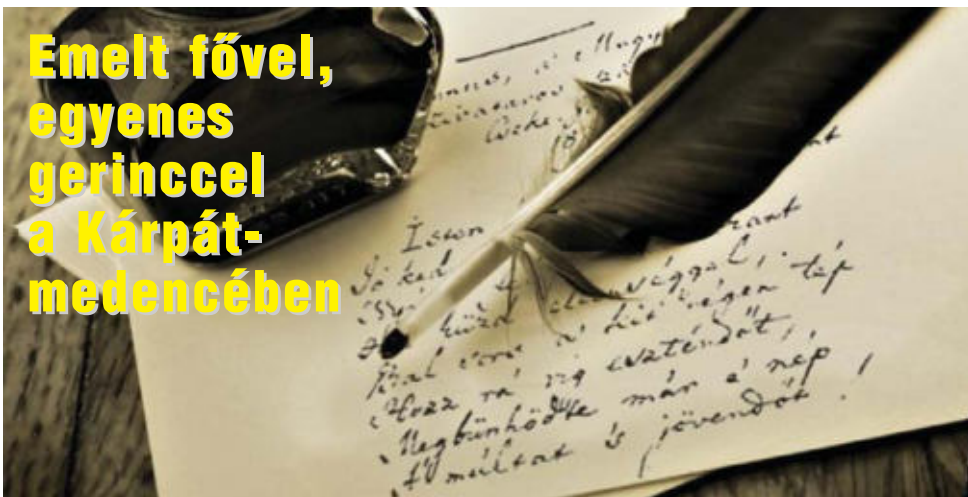
Kimondhatatlan öröm és megnyugvás az anyasor-
szághoz tartozni, élvezni a kettős állampolgárságot,
biztonságérzetet nyújtó anyagi támogatását, ami végre
némi önbecsülést is jelent.annyi éven keresztül látni,
ahogy a pravoszláv templomok gomba mód szaporodnak
úton és útfélen, még ott is, ahol alig volt, vagy

alig van ortodox. Helyi szinten, többségében katolikus
vagy protestáns településeken meg az államgő-
zésre sem futja az itthoni támogatás sokszor megalázó
összege, amiből meg kell oldani az életünket.

Élünk, vagyunk, hiszünk, remélünk és szeretjük a
magyarságunkat, és ha ez megvan, sokkal könnyebb

más társadalmi és kulturális közösségeket is elfogadni,
azokkal békecségen együtt élni úgy, hogy közben
nem vágyunk egy olyan világba, ahol nem kell lecsa-
pott fejfel megélnünk hovatartozásunkat.

Paskó atya

Emelt fővel, egyenes gerinccel a Kárpát- medencében

Magyar Kultúra Napját ünnepeljük 2017-ben is,
Vajdaságban az idén január 14-én került sor a
központi ünnepségre. Megértük és büszkén
kijelenthetjük, hogy vagyunk még magyarok a Vajda-
ságban. Minden nemzet életében vannak jelentősebb
események, ünnepnapok, amikor a mindennapi, szo-
kásos, sürgető dolgainkat hátrahagyjuk és felöltöz-
tetjük lelkünket, elménket, szívünket, hogy fejet hajt-
sunk szőben, dalban, művészeti alkotásban azok előtt,
akik voltak, akik valami igen őszintét, nagyon hittel
telít tettek, alkottak, szőltak és mertek, hogy mi emelt
főleg, egyenes gerinccel járassunk itt a KÁRPÁT-
MEDENCÉBEN.

A Magyar Kultúra Napja egy kicsit Kőlcsey Ferenc
napja is számunkra, aki 1823. január 22-én fejezte be
a Himnusz megírását. Ennek emlékére 1989 óta január
22-én ünnepeljük a Magyar Kultúra Napját, és az
1993. évtől ugyancsak a napon tüntetik ki oktató-
nevelő munkásságukért a pedagógusokat is, nálunk
pedig azokat az embereket, akik szüntelenül fáradoz-
nak e márknyi magyarság megmaradásáért.

Az igazán nagyszerű művész, úgy hiszem és azt
vallom, jó pedagógus is abban az értelemben, hogy
egész nemzetének oktatója, tanítója. Bármely művé-
szeti ág nagyszerű képviselője is legyen, felelőssége
teljes tudatában kell utat mutatnia, és a nemzeti sors-
kérdésekben lámpást gyújtani. Nem kérdés, hogy Kőlcsey
úgy életművével, mint művészetével, szóno-
ki beszédeivel lámpása a magyarságnak. Az írástudók

felelőssége, a kimondott és leírt szó súlya, mikéntje
ma is kötelez bennünket. Ez építi fel azt a házat, mely-
ben népünk otthonra lel.

Lehet-e egy nemzet bölcs, anyanyelve palléro-
zása, nemzeti történelme megbecsülése nélkül? A fel-
világosodás nagyjai és a magyar romantikusok szava-
ival élve bizonyonnyal nem, hiszen egy nemzet sem te-
hette addig magáévá a bölcsességet, mélységet, va-
lameddig a tudományokat a maga nyelvében bé nem
húzta. Minden nemzet a maga nyelvén lett tudós, de
idegenen sohasem... – ezt tanítja ma is a magyar
felvilágosodás korának nagyja, Bessenyei György
beszéde a magyar nemzet aprajának és nagyjának.

Akarnunk kell megismerni nemzeti kultúránk
alapjait, s nem iskolai muszájából, hanem öntudatból!
Akarnunk kell a fiatalokkal kiérlelni a szó, a zene, a
képzőművészet, a táncművészet, az alkotó- és előadó-
művészet esszenciáját! Akarnunk kell vetni közösen,
egymás mellé állva Vajdaság, Délvidék eme szegle-
tének kultúrelvének szántóföldjébe!

Így szolgáljuk nagyszerűen elődeink hitét a jövő
megteremtésében. Ily módon láttatik meg Kodály
nagyszerűsége, Bartók és József Attila hazafisága,
Petőfi embersége, odaadása, Kosztolányi hűsége, a
Kossuth-díjas Esterházy Péter őszintesége, az irodalmi
Nobel-díjas, Kertész Imre sorstalansága. S hol vannak
még a nagyszerű színművészeink, karmestereink,
koreográfusaink, képzőművészeink, tudósaink, kikre
emelnünk kell tekintetünket?

Sorsunk alapja a nemzet karaktere, a nemzet ka-
raktere a kultúrája és hite, a kultúra és hit tesz ember-
séggé, teremti meg a közösséget, óvja az értékeket,
készíti a jövőt! A zene nyelvében nincsenek akadályok,
hogy az emberi szívek és elmék összekapcsolódjanak.
Azzal a nagyszerű hittel vagyok, hogy a magyarság
kultúrájának, történelmének minden eleme hivatott
ennek az egységnek a megteremtésére.

Kívánnak van lelkem, hogy ez a maroknyi, de
erőteljesen élni akaró nép, túl az anyaország határain,
de része a nagy magyar egységnek, az anyaország
minden tápláló odafigyelésére figyelő jövőjét tervez-
gető „meleg szeretettel függjön a hon nyelvén, mert
haza, nemzet, nyelv, három egymástól válhatatlan dol-
log; s ki az utóbbiért nem buzog, a két elsőért áldoz-
tokra kész lenni nehezen fog.”

Kőlcsey tanítása alapján ne az üres, igénytelen
beszédtevékenység, hanem az embertársak és kultú-
ráink megbecsülésén alapuló megnyilatkozásokkal
okitsuk, segítsük egymást, nem feledve, amire Kodály
Zoltán is figyelmeztet, miszerint: „Intsük, tanítsuk
egymást szeretettel, félretéve egyéni hiúságot, vélt
jobbzan tudást, semmi egyebet nem tartva szem előtt,
mint egy eljövendő nagy magyar kultúra ideálját.”

Ezzel a gondolattal kívánok őszinte, szép
ünnepet, a művészet szépségének befogadásával
pedig katartikus átlénygülest, megtisztulást!

Paskó atya

A falak köveiből keresztet építettek

Ökumenikus istentisztelet Linzben a magyar református közösség templomában

A Krisztushívők egységéért való január végi imahét jegyében a hónap első felében Linzben is minden évben ökumenikus istentiszteletet tart a felső-ausztriai magyar közösség. A több mint húsz évre visszatekintő hagyomány szerint egyik évben a linzi Jó Pásztor katolikus, másik évben a linz-leondingi református templomban gyűlnek össze a katolikusok és a protestáns gyülekezetek tagjai, hogy a keresztények egységéért fohászkodjanak. Idén január 7-én a református közösség és személy szerint Máthé Attila senior főszervezésében, a nemzetközi szinten egységes útmutatások alapján megrendezett, elgondolkodtató, szép és meghatározó szertartásnak lehetünk a formálói, tanúi és részesei.

Minden részletre kiterjedő, hosszas és alapos előkészítő munka előzte meg a református közösség részéről a január 7-i linz-leondingi ökumenikus eseményt, és az eredmény nem maradt el: a felső-ausztriai magyarok igazán jól szervezett, megindító megoldásokkal tarkított, emlékeztető istentiszteleten vehettek részt a Haidfeldstraße 6. szám alatti református templomban. A „Megbékélés – Krisztus szeretete szorongat minket (2Kor 5,14–20)” bibliai alappondolatra épített, a reformáció ötszáz éves évfordulójáról is megemlékező istentiszteleten Nagy Károly és Novák Kornélia református, valamint Szabó Ernő és Vencser László katolikus lelkészek szolgáltak. Az orgonánál Benz

Heinrik, az osztrák egyházközösség gondnoka teljesített zenei szolgálatot.

A szertartás bűnvallási szakaszában magunkba néztünk, és megállapítottuk, hogy miközben a Mennyei Atya megújulást ajándékoz nekünk Szentlelke által, mi még mindig falakat építünk magunk köré, amelyek elválasztanak bennünket egymástól, megakadályozzák az egységünk létrejöttét. „Most éléd vissziuk azokat a köveket, amelyekből falat építünk, és bocsánatért, gyógyulásért könyörgünk hozzád”, hangzott az ima, majd a felolvasók – Simonffy Erika, Kulcsár Hortenzia, Nagy Judit – által tolmácsolt bűnbánati fohászszavak alatt a közösség két tagja, Fornvald Attila és Botykai Imre a következő felíratú köveket helyezte el falszerűen az oltárasztalon: „szeretet hiánya”, „gyűlölet és megvetés”, „hamis vádaskodás”, „hátrányos megkülönböztetés”, „üldözés”, „szétszakadt úrvacsorai közösség”, „stürelmetlenség”, „vallásháborúk”, „megosztottság”, „hatalommal való visszaélés”, „elzárkózás” és „gőg”. Később ebből a tizenkét kőből épült falat lebontották, a feliratokat a kövekről eltávolították és keresztet emeltek belőlük...

Igehirdetésében Nagy Károly tiszteletes az új év kapcsán az „új” kifejezés jelentését kereste. Ez a kis szócska azt érzékelteti velünk, mintha valóban valami új kezdődne el most is a mi életünkben, valami több és jobb lenne, mint az elmúlt évben. Azt az érzést kelti bennünk, mintha az

egész eddigi életünk megújulna, ezért ennek a szónak lendítőereje is van – fogalmazott a lelkipásztor, egyúttal arra is emlékeztetett, hogy az idő görgetegében minden a megszokás áldozatává lesz, minden meg majd tovább változatlanul, mert mi magunk nem tudunk megújulni. Hogyan lehetek újjá? – ösztönözte a kérdés feltevését, majd rámutatott arra, hogy az igazán új Isten cselekedte meg karácsonykor Jézus születésével. „Mert Krisztusban egészen tökéletes, egészen tiszta, egészen eredeti jóság jött el erre a földre és csodálatos harmóniát valósított meg. Teljesen új életformát hozott Krisztus születése az emberi világba. A halálból való feltámadása óta is mint az örök élet fejedelme él és uralkodik” – hangsúlyozta Nagy Károly. Hozzátette: aki Krisztussal hitbeli kapcsolatba kerül, az önmagán is kezdi megtapasztalni az újat. Mert ha egy ember élet, egy szív összekapcsolódik Krisztussal, egy megtisztult, valóban új élet születik majd ezáltal, amit a Jézussal való közösségen találunk meg. Erre vágyik a mi emberi szívünk, de ezt a merőben újat senki sem tudja elérni egyedül, ezt csak Isten végezheti el – hallhattuk az ige hirdetőjétől. Hiszen az ember tegye le önmagát, és régi önmaga helyett a Krisztustól kapott erő által éljen új emberként új életet, az Isten szerint való újnak megfelelően, mert mi erre vagyunk elhivatva. Bárcsak ebben az évben is sok-sok emberi élet születne így újjá Krisztusban, sok-sok szív újulna meg

Öböne, bárcsak minél többek számára felragyogna Krisztus megfoghatatlan titka! Ő a megengesztelést hozta el számunkra. Amikor kinyújtja felénk szabadító kezét, a megbékélésre nyújtja ki, és azért, hogy mi ezt továbbadjuk. Ennek a szolgálata legyen a mi feladatunk, így áldjon meg bennünket Isten szeretetünk, barátaink és minden embertársunk körében ebben az évben – zárta szavait a nagytiszteletű lelkész.

A hitvallás alatt a négy felolvasó által – Froschauer Ildikó, Varga Gabriella, Máthé Gergely, Megyesy Katika – négyezer három gyertya lángja lobbant fel a központi nagygyertya körül, és ez ismét nagyon fontos szimbólum volt a szertartás részeként. Az égő gyertya ugyanis – miként az el is hangzott – mélyen emberi jelkép: megvilágítja a sötétséget, meleget, biztonságot és közösséget teremt. Krisztust jelképezi, aki a világ világossága. Megfogadtuk: Krisztus követeként továbbvisszük a világba ezt a lángot a sötétségbe, ahol harcok, széthúzás és megosztottság akadá-

lyozzák közös tanúságtételünket. Mert Krisztus világossága hozza el a megbékélést gondolatainkba, szavainkba és cselekedeteinkbe.

A négy lelkész által közösen elmondott áldás szavai után a gyülekezet a magyar és a székely himnusz is elénekelte, majd gyűjtést rendezett a kárpátaljai Nagysugár óvoda, valamint a fiatal erdélyi Gábrly Barnabás gyógyítása javára.

Istentisztelet után a gyülekezeti teremben – köszönet ezért Máthé Erzsikének és

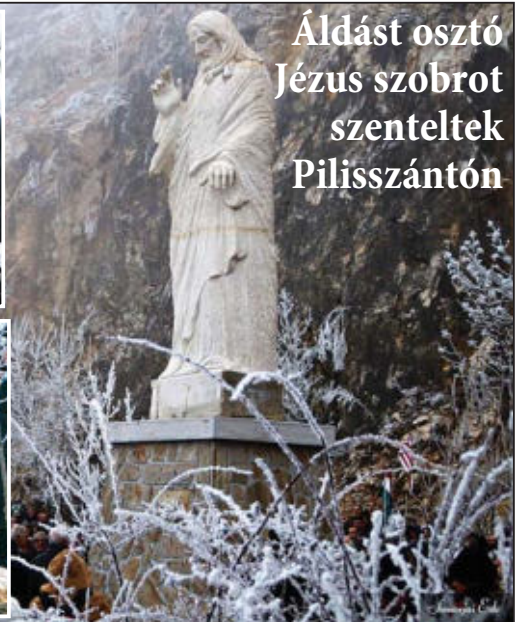
Gergelynek, valamint a segítőknek – ízlésesen és bőségesen terített szép asztalok, üdítő és vidító italok, körülöttük pedig szívélyes szavak várták a kedves, mosolygós vendégeket.

Végezetül engedjék meg, hogy ideidézsem Máthé Attila szeniornak az általa szerkesztett, immár a 101. kiadásánál járó Magyar SZÓ Mattilától című értesítőlap alkalomra megjelent számának utolsó oldalán megfogalmazott szavait:

„Hitben, reményekben, szeretetben, egészségben és minden más jóban gazdag, boldog 2017-es évet kívánok kedves testvéreimnek, honfitársaimnak, barátainak! Békét a világnak, szeretetet és megértést az emberek között! Az Úr legyen velünk, áldjon meg és segítsen meg bennünket! Máthé

Varga Gabriella

Áldást osztó Jézus szobrot szenteltek Pilisszántón

A szobor leleplezésére és megszentelésére 2016. december 21-én, szerdán reggel fél 8-kor került sor. A Máhr Ferenc szobrász alkotta szobrot Illéssy Máttyás plébános úr szentelte fel, majd ezután hálaadó misét mutatott be a 10 éves jubileumát ünneplő Boldogasszony és a

szoborállítási tiszteletére. Az ünnepi mise méltóságát Pitti Katalin és Pálmai Árpád éneke gazdagította. A település festői környezetben található, híres zarándokhelynek is számít. Sokan keresik fel a Boldogasszony-kápolnát, a pilisi Lélekharangot, a Pilis Keresztjét, a Trézi-forrást, a Himnusz-

szobrot, a Sziklaszínházat, a Csillagösvényt vagy a Keresztes-követ. Pilisszántó arról is ismert, hogy a csiksomlyói búcsóval egyidőben tartanak úgynevezett ikermiséket. A pilisi település a 13. század óta számít hivatalos zarándokhelynek. A szobor létrejötte mindnyajunk közös sikere!

Elhunyt Olofsson Placid atya életének 101. évében, papságának 78. évében

2017. január 15-én, vasárnap este visszaadta lelkét Teremtőjének.

Az Úr adjon hűségese szolgáljának örök nyugalmat!

Olofsson Placid atya svéd, evangélikus származású. 1714-ben a háborút veszített svéd király átvágtatott Magyarországon, egyik (belázosodott) kísérőjét Pesten hagyta. Albert Olofsson itt maradt, megnősült. Azóka élte. Károly édesapja tért át a katolikus hitre, 42 évesen megcsúszott. Lánya, fiuk született. „Hogy a sok megpróbáltatásban később nem roppant össze, azt harmonikus gyereklőknak is köszönhettem”.

Placid atya 1916. december 23-án született Olofsson Károly néven Rákosszentmihályon. Itt élt első éveiben, majd 1926-ban családja a fővárosba költözött. Négy és fél évesen tette le az első elemi vizsgát, 9 évesen a pesti bencés gimnázium tanulója. Görögöt, franciát, latint és gyorsírást is tanult: a mai napig ezzel írja le előadásait. 16 és fél évesen külön engedéllyel érettségizett, utána felvették Pannonhalmára. Azt hitte, ott, a hegy tetején, a világtól elvonulva fogja leélni életét, mint bencés tanár. De a Jóisten másképp határozott... Ott „tudta meg”, hogy egyáltalán szerzetes is lesz. 1939-ben szentelték pappá, ekkor kapta a Placid nevet. Sokáig ő volt a bencések közt a legfiatalabb, de „kigyógyult” belőle, ma már ő a legöregebb.

1964-ben (akkor még titokban) eüzmisézett, 1989-ben Pannonhalmán volt az ünnepélyes aranymise, 1999-ben gyémántmise a Budai Szent Imre (ciszterci) templomban, 2004-ben vasmise Rómában – 2009-ben rubinmise Pannonhalmán.

„A 20. század történelmének élő tükörképe Placid atya viszontagságos hét évtizedes papi pályáját – írja róla Erdő Péter bíboros, a felszentelésének 70. évfordulójára kiadott Emlékkönyv Köszöntőjében. Megjárta a poklok pokkait, mégsem tudták folyton sugárzó derűjét, optimizmusát, hitét megrendíteni. Minden szavából árad leküzdhetetlen humora. A Jóistennel egészen személyes, mondhatni őstestamentumi a kapcsolata: beszélget vele, szemére hány, élvezi „humorát”.

1946. június 5-én hurcolják el Pannonhalmáról, egyenesen az Andrássy út 60. egyik magánzárkájába, ahol „hírtelen senki és semmi” lett. „Sose mondták meg, mi a vád. Három hétig vallatták éjszakánként, reflektorfényben. Onnan átvitték a Markó utcai fogházba, köztörvényesek közé. Monstre összekeverési pert készítettek elő, melyben szerepelt egy arisztokrata, egy Horthystáta katonatiszt, egy egyetemista – és egy pap. De ebből a papból nem jött ki egy ekkora összekeverés, ezért átirányították a szovjetekhez, akiknek már nagy gyakorlatuk volt a koncepciók perekben. Üröttek, verték. A szovjet büntetőtörvénykönyv alapján a Gulágon letöltendő tíz évre ítélték. Az utolsó szó jogán hiába mondta el, hogy mint tábori lelkész a nyilas terrorhoz semmi köze nem volt, az elnök így érvelt: „... nekünk nem azokkal van bajunk, akik akkor nyilasok voltak és most kommunisták, hanem azokkal, akik akkor nem voltak nyilasok és most nem kommunisták.” Megdönhetetlen érvek!

Útban a Gulágra – Sopronkőhidai kerülvél

Mindegyik börtönben, a szovjet fogságban is legnagyobb problémája az volt: mit akar vele a Jóisten? Az oroszok örültek a pópának, kitüntették: folyosót mosattak és WC-t pucoltattak vele. Ha talált egy darab újságot, elolvasta és tudósította a többieket. „Mindenféle náció – világ proletárjai egyesültek ott”. Ott, akkor megvilágosodott. „Az Urstén oldalba lökött engem”. A folyosón az őt dúdolgatott, mire ő is énekelni kezdett: 6 cellában a halálkamrában 32-en várták kivégzésüket. Nekik énekelte, hogy „egy katolikus pap takarítja itt a folyosót”. Sopronkőhidán a fertőtlenítőben odament hozzá egy hasonlóan pucér fiatalember. „Te énekelte azon a folyosón? Nem tudod, mit jelentett ez nekünk a halálkamrában. Megváltozott a légkör...”. És akkor ott, a fertőtlenítőben, lemeztelenített testtel és lélekkel értette meg. Nem diákokat fog tanítani, hogy eltervezte. Az lesz a dolga, hogy tartsa a lelket foglaltságban. Ez volt a hivatása a lágerben tíz évig – így lett, a legboldogabb ember az egész Szovjetunióban, mert rátalált az életfeladata.

Tíz év a Gulágon – „a 876-os nép ellenség”

Három és félmillió politikai fogoly, tizenhat ezer lágerben. „A SZU-ban a nagy számok törvénye uralkodik”. Marhavagyonra zúfólva utaztak. Enni hol kaptak, hol nem. Lembergben már – 21 fok volt. Reverendáját még Tatabányán egy rongyos puffjára cserélték, az úton elvették a cipőjét. Meztőlbes érkezett – 35 fok hidegbe. Felőrált állt pokoli kínban a havon, míg sorra került. 1947. január végén érkezett Moszkvától 900 km-re keletre, Potymába, 36 láger, százezer fogollyal, poloskák, tetvek közé. Éheztek. Lefogyott 42 kilóra. Úgy legyengültek, hogy a latinán egymást tartották, nehogy beélessenek. Amikor megtagadta egy plakát feszítését („A Vatikán az imperializmus pórázán” szöveggel) 6 hónap büntetőbrigádra ítélték, de csak 13 napig tartott, mert az állandó káposztalevestől a lába olyan lett, mint az elefánté (tromboflebitis) és kórházba került. Öngyilkos nem volt a táborban. Az emberekben ilyenkor működik az életösztön. Megszökni nem lehetett. Az egész ország börtön volt. Hamar megértette, „háromféle szegyet ember létezik: aki volt börtönben, aki most van és aki ezután lesz”. Édesanyja éveken nem tudta, él-e? Nyolc év után kapta az első hírt róla. Amikor egy zsidó rabtól macsezt szerzett. („Egy magyar bencés tanár a Szovjetunió lágerében a moszkvai izraelita hitközség macsezával miséz – az Urstén csodája”) és a kaukázusiaktól szőlőt, annak levét használva nyolc évig minden éjjel, a legfelsőbb priccson hason fekve, pucér, a poloskák elzavarva misézett 2 és 3 között. Az egész lágerből jártak hozzá áldozni titokban. Egy vazelines dobozban (motozások markába szorítva) az oltárszentség, egy icpici alumínium kereszt a nyakában. A kelyhet az esztorgályos műhelyből fúszták, a terítőt egy ukránlót kaptak. Szálán halála után „elkanászodott” és vasárnap nappal is mi-

szétt. Az, hogy 8 éven át sikerült miséznie, segített megőrizni derűjét. „Nekem nem lehetett összeroppannom, mert akkor ott a kereszténység roppan össze.” A holocaustról azt hangoztatják, hogy ahhoz képest a Gulág turistaut volt. Nem volt turista. A Gulágon sem volt szokás életben maradni. Gázkamra nélkül is ott pusztult a rabok 78,3 %-a. Csak Magyarországról 32 ezer hadbírósg által elítélt embert hurcoltak oda, a magyar foglyok közül 26 ezren meghaltak odakint. „Nem voltam sem vértani, sem hős, csak túl akartam élni ezt a poklot. Senkit ne tévessem meg, ha derűsen beszélök a lágerről, mert nem a borzalmakat hangsúlyozom, hanem a tágulés csodáit. Mindvégig biztos voltam benne, hogy Isten segítségével túlélhetem.”

Újra itthon

És túlélté. 1955. november 19-én érték a magyar határhoz. A Verecke hágónál elénekelte a Himnusz. 20-án érték Nyíregyházára. Amikor a pénztárnál lepecsételték a jegyüket, „olyan furcsán éreztük magunkat: se farkaskutya, se géppisztolyos őr, hogyan lehet így élni?” Pannonhalmára nem mehetett vissza. Elment Pesterzsébetre egy ládagárba, amíg a fűrészgép le nem vágta az ujját. Balesete után az ORFI-ba jelentkezett betegszállítónak. Mosodavezető lett, 12 évig. Utána átkerült a Károlyi TBC Szanatóriumba, 8 évig. Mindenütt élményei, koránálai voltak. Kétszer majdnem megkapta a Vörös Csillag kitüntetését, a miniszteri elismerést a „munkánkénti verseny” megnyeréséért.

Újra pap. Helyettesít a Budai Szent Imre templomban, majd lassan, kinevezés nélkül „becsúszik”. Mióta nyugdíjas, több mint 25 évig minden papi feladatot ellát, szabadidő nélkül. A rendszerváltozás óta pedig a gyóntatószékre már kiírták a nevét: Placid atya. 1990 után kapott a Szovjet Legfelsőbb bíróságot egy stencilezett papir, amely tizenháromukat közösen felment az ítélet alól. ...

„A Jóistén nem lehet kidisputálni az életünköből.” „Ha a szovjetek nem vonnak ki a forgalomból, Rákosi Mátyás biztosan felakasztott volna.” Végül, mint később többször is elmondta, „Jegyezték meg, az Ursténnek van humora. A Szovjetunió mindent megtett, hogy tönkretegyen. És mégis itt vagyok, több mint 90 évesen, de hol van a Szovjetunió?”

Kitüntetései: A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje (1993); A hit pajza kitüntetése (2003); Magyar Örökség díj (2005); Pro Ecclesia Hungariae-díj (2006); A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje (2010); Magyar Becsület Rend (2016)

Forrás: Észis Erzsébet: A Hit Pajza. Olofsson Placid atya élete.

Gyászmisét mutattak be a veronai buszbaleset áldozataiért a Szent Péter-bazilika magyar kápolnájában

A Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyja-kápolnájában január 24-én szentmisén imádkoztak a tragédia áldozataiért. A szentmisét Cserhádi Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök mutatta be a Rómában dolgozó és tanuló papok koncelebrálásával.

Paczolay Péter római és Habsburg-Lotharingiai Eduárd szentszéki nagykövet mellett számos római és szentszéki nagykövet és tanácsos vett részt a szentmisén, így fejezte ki személyes együttérzésüket, valamint hazájuk szolidaritását Magyarország iránt. A közeli országok, így Lengyelország, Szlovákia, Szlovénia, Bulgária nagykövetei mellett távoli országok képviselői, többek között Peru nagykövete asszonya is jelen volt.

A szentmise homíliáját Németh László olaszországi magyar főlelkész mondta olasz nyelven. A szentbeszédet teljes terjedelmében közzöljük.

Kedves fivérek és nővérek!

Sírnak a szülők, az osztálytársak, a tanárok, egy egész gimnázium és az egész nemzet. Egy ilyen helyzetben nagyon nehéz bármit is szólni. Sokat mond a csend, az ima csöndje.

Ebben a csöndben gondoljunk Jézusra, aki könnyeit hullatta barátja, Lázár sírja előtt. Jézus, aki a Zsidókhoz írt levél szerint ugyanaz tegnap és ma és mindörökké (Zsid 13,8), velünk együtt sír, osztózik fájdalmunkban, amelyet a fiatal életek elvesztése felett érzünk. Jézus nem hagy magunkra bennünket ebben a helyzetben sem. Szent János evangélista leírja evangéliumában, hogy az emberek nem értik Jézust. Megbotránkoznak rajta. Az apostolok sem értik Jézust annak ellenére, hogy sok időt töltöttek vele együtt.

Hasonlók vagyunk hozzájuk ezzel a balesettel kapcsolatban. Nem értjük,

hogy miért történt, miért haltak meg ezek a fiatalok. Miért éppen ők? És miért ilyen kegyetlen módon? De itt, Szent Péter apostol sírjához közel, vele együtt kiejtjük a Jézusnak adott válaszában szavait: „Uram, kihez menjünk? Neked örök életet adó igéd vannak” (Jn 6,68).

Egy budapesti temetőben láttam egy sírt ezzel a felirattal: „Honnan jöttünk, hol vagyunk és hová megyünk? Nem tudjuk pontosan, de biztosak vagyunk abban, hogy Isten kezéből jöttünk és hozzá térünk vissza: Isten kezéről Izsajas próféta ezt mondja: „De megfeledezhet-e csecsemőjéről az asszony? És megtagadhatja-e szeretetét méhe szülöttétől? S még ha az megfeledezne is: én akkor sem feledkezem meg rólad. Nézd, a tenyemre rajzoltalak...” (Iz 49.15-16). Sírás közben nem felejtjük el, hogy ezek az elhunyt fiatalok Isten tenyerére vannak írva, mert az ő teremtményei, és Isten nem akarja a halált, hanem az életet akarja – éppen ő, aki a mi életünkért, teremtményei örök életéért elvesztette Fiát a kereszten.

Az ember társadalmi lény. Élete attól a társadalomtól függ, amelyben él. Ennek vannak előnyei és hátrányai is. Ezekben a szomorú eseményekben, amelyekre most emlékezünk, megtapasztaltuk, hogy az egyének életét meghatározhatja a többiek viselkedése, tévedése. De a fájdalomban megtapasztaltuk a szolidaritást, oly sok személy közelségét is. Egy egész nemzet közelségét, a határokon

belül és azokon túl. Ez a mai szertartás egyben bizonyítja olyan sok nemzet szolidaritását is Magyarországgal, azokkal a személyekkel, akik elveszítették fiukat, leányukat, apjukat, anyjukat, barátjukat, tanárukat.

Ezek a tények arra tanítanak bennünket, hogy mindig felelősen kell élnünk, annak tudatában, hogy a többiek tőlünk függnek, és hogy nem csak saját magunkért vagyunk felelősek.

A magyar kápolnában minden héten emlékezünk a magyar szentekre és boldogokra liturgikus ünnepeik alkalmából. Január 22-én tartottuk Boldog Batthyány-Strattmann László, az 1931-ben elhunyt, szegények orvosa ünnepét. A boldogok sorába iktatott orvos ingyen gyógyította a betegeket, mindent megtett azért, hogy meggyógyítsa látásukat, de ezzel egyidejűleg meg akarta gyógyítani páciensei lelkét, hitét is. Ezért állított össze egy füzetet: „Nyisd fel a szemeidet és láss!” címmel.

Miközben imádkozunk a balesetben elhunyt fiatalok lelki üdvéért, szüleiknek vigaszt és lelki erőrt fohászodunk, könyörögünk Boldog Batthyány-Strattmann László közbenjárásáért. Az Úr nyissa fel szemünket és a gyermekeiket elveszített szülők szemét, hogy az eseményeket, ezeknek a fiataloknak a halálát a hit szemével láthassuk, hogy megértsük, Jézus velünk van a fájdalomban, hogy megerősíthessük Jézusba vetett hitünket, aki az út, az igazság és az élet; hogy megértsük, éppen az ő keresztye az az eszköz, amely elvezet bennünket az örök életre, és ha övele egyesülünk ennek az életnek a szenvedéseiben, ha övele halunk meg, akkor övele fogunk élni is.

A halottakért imádkozva, a szülők számára, akik elveszítették gyermekeiket, de magunk számára is az apostolok szavaival kérjük az Úrtól: „Növed bennünk a hitet” (Lk 17,6).

Forrás: Vatikáni Rádió

Foto: News.va
Magyar Kurír

Megjósolták a várható termést Ópusztaszeren

Határainkon belülről és kívülről érkeztek borrendek Vince-napján, hogy egy hagyománytisztelő találkozás alkalmával együtt ünnepeljék a magyar bort az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkban. A rendezvény fő momentumai idén is a Vince-vessző metszése, majd az idei évre várható termés megjósolása volt.

A rendezvény elején dr. Kiss Róbert Károly, az Ópusztaszeri Nemzeti Törté-

tájegységenként különbözőképpen megjósolják a várható szőlő- és bortermést. Az Emlékparkban a Vince-vessző levágásával történik a jóváindulás. Ennek során a szőlőtől lemetezett vessző állapotából következtetnek a várható termésre. Kalmár István mórakalmi hegybíró alaposan megvizsgálta a lemetezett vesszőt. A szőlővesszők nem fagytak el, az azokon található rügyek és mellékgyegek ugyan szép zöldék voltak, azonban az elmúlt hetek

neti Emlékpark általános helyettes, igazgatási vezetője és Gulácsy Ferenc, a Szent Vince Borrend elnöke köszöntötte a megjelenteket.

Az ünnepélyes megnyitót követően a Rozsdamaró zenekar felvezetésével a Szegedi tanyára sétáltak a megjelentek. Az ópusztaszeri Vince-napi vesszővágás program alapja az a hagyomány, miszerint Szent Vince vértanú napján (január 22.)

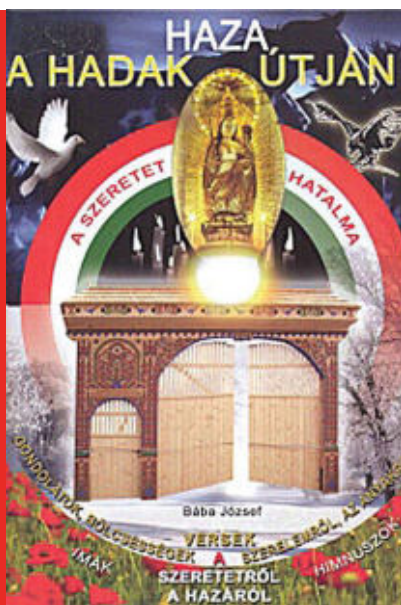
szokatlanul hideg időjárása nem kedvezett. Elmondása szerint, az idei évben várhatóan körülbelül 25-30 százalékkal csökken a szőlőtermés, amennyiben a fagy nem okoz további károkat.

A rendezvény keretében idén is két új taggal bővült a Szent Vince Borrend. A játékos próbatételeket és az avatást követően, az újbor kóstolásával zárult az idei rendezvény. Kodácz Csengele

Régebbi számaink telefonon megrendelhetők postai utánvétellel.
Telefon: 221-1524 vagy mob: 06-70-244-0240 Interneten is fogadunk megrendeléseket:
www.szentkereszt.hu Email: szentkereszt@szentkereszt.hu

KÖNYVAJÁNLÓ

Felhívás

Az elesett, önhibájukon kívül elszegényedett emberek ritkán kérnek segítséget. Inkább éheznek, nélkülöznek, gyógyszerek nélkül lábadoznak, semhogy valaki terhére legyenek. Rajtuk – és főként a szegény, rossz anyagi körülmények között nevelkedő gyermekeken – kíván segíteni, élelmiszer- és gyógyszersegélyekkel a

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY

SEGÍTSE ÖN IS A MUNKÁNkat!

**Támogassa adója 1 %-al
alapítványunkat!**

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY

OTP Bank: 11714006-20385251

Adószám: 18161980-1-42

Támogatóink, a támogatás mértékének megfelelő
terjedelemben, hirdetésüket is
elhelyezhetik a Szent Kereszt Magazinban

HOTEL VERITAS

Várjuk szeretettel hotelünkbe és éttermünkbe házias ízekkel!

1144 Budapest, Magyordóli út 8. www.hotelveritas.hu E-mail: hotel@veritas.hu

Születésnap partik, gyermekzsúrok szervezése programokkal

Éttermünkbe asztalfoglalás: 273-22-33 mob: 06-30-864-6564